Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

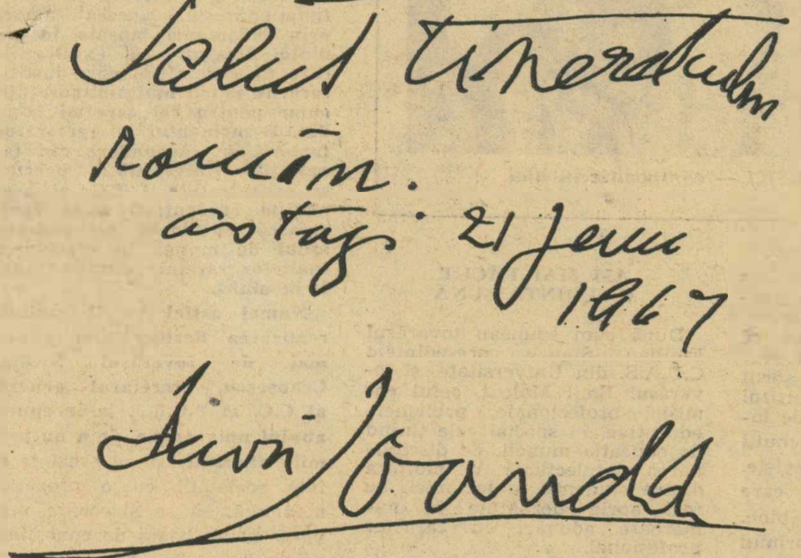
12 PAGINI • 0,50 LEI
ANUL XII • SÎMBĂTĂ 24 VI. 1967

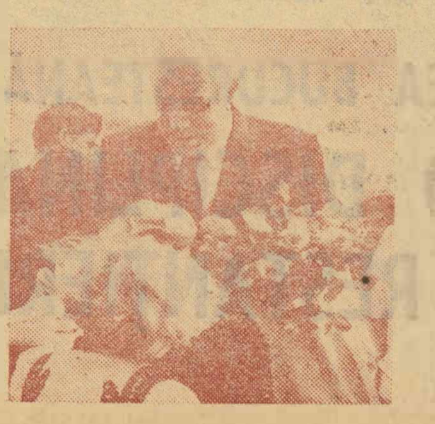
25

(234)



Desen de Sabin ȘTEFĂNUȚĂ





Ca semn al prețuirii și dragostei pentru tineretul și studențimea română, Henri Coandă a ținut să transmită la sosirea pe aeroport acest salut simplu și patetic pe care îl reproducem cu euforie.

Ca semn al prețuirii noastre pentru marele savant român Henri Coandă, prețuire inestimabilă reflectată cu prilejuri repetate în revistă, îi închinăm cel mai respectuos sentiment în pagina a 5-a, sub titlul

„Omagiu lui HENRI COANDĂ"

Ancora sus!

O generație se desprinde de țărm. Ancora sus! E doar un simbol de plecare în larg. Cei care îi petrec le urează drum bun, cei care îi așteaptă le rostesc: Bun venit!

OAMENII ADEVARAȚI SE POT REALIZA ORIUNDE

Există o prejudecată a multor absolvenți ai institutelor de învățămînt superior, în special ai învățămîntului universitar.

Se consideră că aptitudinile, talentul personal al fiecăruia, se pot realiza doar muncind în una din instituțiile din Capitală sau din marile orașe, că a activa în localitățile mici de pe harta patriei înseamnă a bate la porțile ratării.

Profund inexact! Această prejudecată, datorată stărilor de lucruri de tristă amintire din regimul burghezo-moșieresc, poate și trebuie să fie răsturnată de un mare adevăr, ilustrat cu numeroase exemple care îl pot demonstra. Și anume că adevăratele talente se pot realiza oriunde, acolo unde țara are nevoie de ele, că cea mai valoroasă experiență profesională și de viață, cele mai valoroase rezultate în muncă se pot obține în primul rînd în localitățile mici și mijlocii, pe care necesitatea planică de a ridica în mod armonios toate regiunile și raioanele țării ne impune cu deosebire să le dezvoltăm, să le aducem în dar capacitățile noastre intelectuale.

Investițiile uriașe pe care statul nostru le face pentru pregătirea cadrelor de înaltă specialitate, caracterul planificat al construcției socialiste care cuprinde și învățămîntul superior, nevoile de cadre ale economiei și culturii naționale, sînt tot atîtea argumente ce pledează pentru necesitatea imperioasă, care trebuie privită în primul rînd ca o datorie patriotică pentru absolvenții din acest an ai învățămîntului universitar de a se prezenta în masă la posturile în care vor fi repartizați.

Acad. prof. Gh. MIHOC
rectorul Universității București

Devenite tradiționale, concursurile revistei noastre pentru corespondenții și colaboratorii săi studenți adaugă la bilanțul fiecărui final de an universitar răsplata ce se cuvine strădaniei cotidiene a celor prin care „Viața studențească“ întreține o comunicație vie cu centrele universitare ale țării.

Fără îndoială, înainte de toate ar trebui să remarcăm în acest sens condeiele nu numai foarte sîrguincioase dar adesea și deosebit de inspirate ale colaboratorilor noștri cei mai apropiați. Ne gîndim la Mircea Ichim, Dumitru M. Ion, Florentin Popescu, Cristian Mihăilescu, Gheorghe Istrate, Mihai Pelin, Călin Stănculescu, ale căror semnături poar-

CONCURSURILE „VIEȚII STUDENȚEȘTI“

tă în bună măsură și marca unui talent literar recunoscut. E o satisfacție pentru noi să știm că pe lîngă publicația pe care o edităm își fac ucenicia gazetărească poeți și prozatori pe care-i citim în „Luceafărul“, „Gazeta literară“, „Amfiteatru“ și în alte reviste de prestigiu.

Spre deosebire însă de concursurile revistelor literare, care au menirea de a releva talentele artistice, cele organizate de noi își propun să stimuleze patosul publicistic cotidian, operativitatea informației, spiritul de observație, intervenția activă în desfășurarea vieții universitare.

Din acest punct de vedere concursurile din acest an au marcat un progres nu numai în ceea ce privește creșterea numărului de corespondențe (130—140 pe lună), ci și calitatea publicistică. Sînt printre mulții noștri corespondenți cîteva nume care atestă certă vocație pentru scrisul ziaristic. Unele dintre aceste nume, cele care au putut fi întîlnite mai frecvent în paginile revistei, se și numără printre premianți.

Făcînd această remarcă înbucurătoare ne exprimăm convingerea că anul universitar viitor va spori această „zestre“ și lista premiilor va fi mai cuprinzătoare decît cea pe care o publicăm mai jos:

A. CORESPONDENȚE

Premiul I **(colectiv) — 1 000 lei: Dumitru Vîrtic, Mihai Mitea, Ion Godea, Claudiu Ion Chelesanu — din subredacția Cluj a „Vieții studențești“**; Premiul II — 700 lei: **Gh. Sîrbulescu — Craiova**; Premiul III **— 500 lei: Silvia Sin — Tg. Mureș.**

B. CARICATURI

Premiul III — 500 **lei — V. Crișan, Vasile Mîndră-Crăiță — București.**

C. CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Premiul I — **700 lei: Toma Michinici — București**; Premiul **III — 300 lei: Dumitru Bujdoiu, C. Dumitrescu — București, Gavril Glodeanu — Cluj**; Mențiune — **200 lei: Mihai Gheorghe — București.**

Premiul pentru fotografii nu se acordă, fotografiile primite fiind puține și de un nivel artistic scăzut. Deci aviz cercurilor foto de pe lîngă cluburi și case de cultură!

LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI ÎN PERIOADA 1 — 22 IUNIE...

4151 DE ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

NE MAI DESPART DOAR CÎTEVA ZILE DE FINALUL ACTUALEI SESIUNI DE EXAMENE, COMPETIȚIE A EXIGENȚEI ȘI SERIOZITĂȚII ÎN PREGĂTIRE, COROLAR AL EFORTURILOR PERSEVERENTE, COTIDIENE ALE STUDENȚILOR NOȘTRI PENTRU ÎNSUȘIREA LA CEL MAI ÎNALT NIVEL A VIITOARELOR LOR PROFESIUNI.

CADRUL INVESTIGAȚIEI NOASTRE A CUPRINS CONVORBIRI CU CADRE DE RĂSPUNDERE DIN CONDUCEREA UNIVERSITĂȚII BUCUREȘTI ȘI A DIVERSELOR FACULTĂȚI, DISCUȚII CU PROFESORI, STUDENȚI, CADRE ALE ASOCIAȚIEI STUDENȚILOR, PARTICIPĂRI LA NUMEROASE EXAMENE, CONSULTĂRI DE STATISTICI... ȘI, PENTRU CĂ ACESTEA DIN URMĂ SÎNT CELE MAI EDIFICATOARE, SĂ LE DĂM CUVÎNTUL.

În perioada 1—15 iunie inclusiv, în Universitatea din București trebuiau să se susțină 19.231 de examene și colocvii.

Din acestea 2.209 (11,49 la sută) nu s-au putut ține ca urmare a neprezentării studenților, iar la 1.880 de examene s-au obținut note sub limită; 62 de examene au fost amînate cu aprobarea decanatelor. În total, 4.151 de examene reprezentînd 21,50 la sută din total vor fi reprogramate în sesiunea din toamnă, care din sesiune de rezervă va deveni astfel sesiune în toată regula.

Ceea ce este mai îngrijorător e faptul că această cifră a manifestat tendințe ascendente încă de la începutul sesiunii și că manifestă în continuare aceste tendințe, nefiind exclus ca la sfîrșitul sesiunii studenții Universității bucureștene să se prezinte cu un deficit de circa 10.000 de restanțe.

O lipsă gravă de răspundere socială, o indisciplină sistematică în pregătire, dovedesc cele peste 2.200 de neprezentări la examene, trecute pînă acum la pasivul studenților Universității. Căutînd explicațiile acestor cifre am solicitat cîteva cuvinte tovarășei prorector Tamara Dobrin, care ne-a vorbit despre:

TRIPLA CAUZALITATE A NEPREZENTĂRILOR

Bineînțeles, **nici conducerea Universității nu consideră acest procent de neprezentări, deși aparent redus, ca un indice favorabil în aprecierea activității de un an a cadrelor didactice și a studenților din acest institut.** Cauzele sînt mai multe, cele esențiale rămînînd însă trei. **În primul rînd, în acest an decanatele și catedrele de specialitate au manifestat o exigență sporită față de respectarea condițiilor în care studenții se puteau prezenta la examen.** Nu au fost admiși în examene acei studenți care aveau restanță la materia respectivă încă din sesiunea din iarnă. De asemenea, s-a interzis prezența la examene studenților certați cu disciplina muncii universitare, care nu au îndeplinit condițiile de frecvență și pregătire în timpul anului. Aceasta a dublat de la bun început procentul neprezentărilor.

O altă cauză a numărului mare de absențe la examene a constituit-o orientarea negativă a unor grupe și ani întregi (chiar dintre cei care nu puneau de obicei probleme), care la unele materii au oferit surpriza neprezentării în bloc. Un exemplu recent — examenul de chimie de la anul II al Facultății de științe naturale din Institutul pedagogic, unde, după rezultatul slab obținut de prima grupă intrată în examen, grupele următoare nu s-au mai prezentat decît cu cîțiva studenți. Această orientare a unor grupe și ani a apărut ca urmare a creșterii pe neașteptate a exigenței cadrelor didactice în examinare; această exigență a surprins nepregătiți pe mulți studenți, care mizau pe vechea indulgență a examinatorilor, sperînd să obțină note de trecere cu un asalt în sesiune.

VINOVATE DE ACEASTĂ SITUAȚIE SE FAC ȘI O SERIE DE CADRE DIDACTICE, a căror exigență s-a ridicat abia acum la nivelul cerut de învățămîntul universitar.

În sfîrșit, o cauză, ale cărei rădăcini trebuie căutate în insuficienta preocupare a ministerului pentru îmbunătățirea programului de învățămînt, este suprasolicitarea unor ani „tampon“ din anumite facultăți, cum ar fi spre exemplu anul II Biologie, anul III Chimie, anul II Fizică, anul III Drept etc. În acești ani sînt îngrămădite, de loc judicios, o seamă de materii dificile, multe dintre ele de bază pentru viitoarea specializare, necesitînd chiar în condițiile unei pregătiri sistematice. în timpul anului, un mare volum de efort și în timpul sesiunii.

În afară de aceasta rezultatele slabe obținute de anii I în unele dintre facultăți (Istorie, Fizică, Matematică-mecanică) atestă deficiențele (care au fost deja înlăturate) din sistemul de admitere folosit în ultimul an, și dovedesc că e necesară o exigență sporită și în trierea candidaților la concursurile de admitere.

STUDENȚII-PROBLEMĂ — PE LINIA A DOUA

Este adevărat că în facultate intră oameni cu niveluri de pregătire diferite, cu un grad de



VASILE KINSKI — compoziție în ulei

cultură care variază de la caz la caz, cu capacități de abstractizare și asimilare distincte.

E de asemenea adevărat că mulți dintre cei ce devin studenți resimt defavorabil șocul produs de întîlnirea cu spiritul de muncă perpetuă cerut de învățămîntul superior, că mulți manifestă tendințe negativiste, de chiul, de nepregătire care devine latentă, cronică. Ei bine, cu acești oameni, și în primul rînd cu aceștia, trebuie să se ducă munca educativă a factorilor care răspund de „sectorul educativ“ în institutele de învățămînt superior, acestora trebuie să li se inoculeze de la înălțimea catedrei sau din banca colegului spiritul de muncă, autoexigența, disciplina intelectuală, care caracterizează marea majoritate a studențimii noastre. Pentru că, citîndu-l pe Helvetius, „Educația poate totul“. **Rămîne să ne adaptăm, ca educatori, celor pe care trebuie să-i educăm.** Și realitatea e că așa cum se muncește la ora actuală pe linie educativă **cu anii, grupele și studenții-problemă,** nu se poate ajunge la rezultate de valoare, forțele se irosesc vizibil în gol. Așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința a VI-a a U.A.S.R. — „Este necesar ca toate cadrele din învățămîntul superior, INCLUSIV PROFESORUL UNIVERSITAR, să participe activ și ÎNDEAPROAPE la îndrumarea studenților atît la învățătură cît și în întreaga lor comportare în viață“. DAR CÎȚI PROFESORI UNIVERSITARI AU ANALIZAT MAI PROFUND ACEASTĂ IDEE? **Educația studenților, legătura nemijlocită cu ei sînt lăsate pe seama asistenților universitari, care, ei înșiși abia ieșiți de pe băncile facultății, mai au nevoie în multe cazuri de această educație.** Există un an II Fizică, un an II Biologie sau un an III Chimie care pun probleme foarte dificile! Există o grupă (215) în anul III Fizică pe care toți asistenții o refuză din pricina dificultăților educative pe care le ridică studenții din grupă. De ce această grupă și multe altele ca ea, de ce acești ani-problemă nu sînt luați sub supraveghere **direct** de către profesorii universitari la ale căror discipline se ridică probleme, sau chiar de către decanii ori prodecanii facultăților respective?

AM MAI FĂCUT O ȘEDINȚĂ BUNĂ

După cum spuneau tovarășul Emilian Stancu, președintele C.U.A.S. din Universitate, și tovarășul Emil Molcut, șeful comisiei profesionale, prblemele educative, în special cele ținînd de educația muncii, de disciplinarea intelectuală a multora dintre studenții anilor mici, au fost aprig dezbătute în numeroase adunări cu caracter profesional.

Ce facem însă cu cele peste 4.000 de restanțe? La această întrebare toată lumea ridică din umeri, sau în cel mai bun caz răspunde evaziv, fie căutînd justificări „filozofice“, fie recurgînd la vechiul proverb românesc „Nu există pădure fără uscături“, care se potrivește ca nuca-n perete situației de fapt din învățămîntul nostru universitar, în care nu se pot admite pierderile, „uscăturile“!

Și deficiențele educative, atitudinea înapoiată față de muncă cu care mulți studenți vin de pe băncile liceului trebuie înlăturate imediat, în primii ani de facultate. Fără îndoială, tovarășul profesor dr. Grigore Popa, decanul Facultății de chimie, are deplină dreptate susținînd că nu trebuie folosite metodele pedagogice de nivelul liceului, că trebuie impus de la început studenților stilul de muncă universitar.

Rezultatele bune și foarte bune obținute de marea masă a studenților Universității arată posibilitatea însușirii materiei chiar în condițiile pe care unii studenți și cei ce le caută justificări le acuză drept dificile. Condiția „sine qua non“ a eliminării balastului de restanțieri din Universitatea bucureșteană și din toate institutele de învățămînt superior este conjugarea inteligentă, în afara schematismului, a eforturilor decanatelor și asociațiilor studențești ale căror valențe educative se pot satisface cu succes numai renunțînd la pedagogia de ședință, lucrînd direct și diferențiat cu oamenii.

Bunele rezultate profesionale ale întregii mase de studenți nu se pot realiza prin acțiuni formale, prin dădăceală și discursuri, ci printr-o activitate vie, cotidiană, de permanentă confruntare a stadiului pregătirii la cursuri și seminarii.

ÎNAINTE DE CONCLUZII

În facultățile Universității, asociațiile studențești, cărora li s-a atribuit la cea de a VI-a Conferință a lor titlul de organizații revoluționare ale tineretului, nu s-au manifestat la înălțimea exigențelor acestui calificativ, nu au constituit un motor al activității studenților, și în primul rînd al educării acestora în spiritul unei exigente discipline a muncii. Atît organizațiile U.T.C. cît și asociațiile studențești s-au dovedit, așa cum reiese din eșecurile atîtor studenți, lipsite de vitalitate în îndeplinirea principalelor lor atribuții, cele educative. Cauza primordială a acestei situații este că înlăturarea carențelor existente în educația unei părți mereu mai restrînse a studențimii nu e privită ca o îndatorire patriotică de înaltă răspundere, ci ca o sarcină oarecare de calendar, notată cu grijă în carnețele și rezolvată ca atare, funcționărește, adesea numai prin îndemnuri lansate în ședințe. Desigur că explicațiile care ni s-au oferit spre justificare nu pot fi mulțumitoare nici chiar pentru cei care ni le-au dat. E momentul ca rectoratul, factorii de răspundere din facultățile Universității, precum și organizațiile U.T.C. și asociațiile studențești să-și revizuiască cu toată răspunderea stilul de muncă în rezolvarea înaltelor sarcini educative care le incumbă.

Numai astfel va fi posibilă realizarea dezideratului exprimat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., la începutul anului universitar, de a nu permite nimănui „să se prezinte în fața societății cu o pregătire mediocră, să se strecoare prin viață cu un bagaj de cunoștințe minim“.

CĂCI, DEOCAMDATĂ, ÎN UNIVERSITATEA BUCUREȘTEANĂ,

EDUCAȚIA RĂMÎNE O DISCIPLINĂ CU MULȚI RESTANȚIERI

Ancora sus!

Prezența voastră se impune în orice colț al țării

Anul acesta absolviți aproape 20 000 de studenți. Vă așteaptă 20 000 de locuri! Ținînd seama de cerințele de ridicare a nivelului învățămîntului în toate regiunile țării, ținînd seama de rolul care vă revine în pregătirea viitoarei generații și de bucuria de a dărui și altora din ceea ce ați acumulat pe băncile facultății, aveți datoria moral-cetățenească de a merge acolo unde ați fost repartizați. Prezența voastră se impune, e necesară în orice colț al țării. Și oriunde veți lucra aveți condiții de afirmare a calității, a personalității voastre. Ținuta demnă de care veți da dovadă în fața comisiilor de repartizare va fi o notă în plus a faptului că v-ați însușit disciplina universitară, că sînteți conștienți de obligativitatea ce-o aveți față de statul nostru. Cunoașteți criteriile de repartizare, ele figurînd ca literă de lege și orice încercare de intervenție, de eludare a regulamentului Ministerului Învățămîntului va atrage consecințele care se impun. Fiecare dintre voi culegeți ceea ce ați semănat, repartizarea fiind o oglindă a felului cum fiecare dintre voi a muncit în decursul anilor de studiu. Răspunzînd da imperativului „fiecare la locul repartizat" răspundeți unei înalte datorii patriotice.

Emil CARAGHEORGHE
secretar general în Ministerul Învățămîntului,
președintele Comisiei de repartizare a absolvenților

DA!

Și, iată, ni se cere să răspundem clar:
Da!
Milioane de oameni ne-au înconjurat cu încrederea lor,
visele lor își cer în noi împlinirea.
Sînt oameni care se vor în noi
prelungiți, desăvîrșiți.
Sînt părinții noștri care
ne-au îndreptat umerii
spre cinste și adevăr,
care ne-au adus pînă aici
la țărmul vieții...
Astăzi spunem „Da". Ne spunem nouă înșine.
... Cel ce se întreabă cinstit:
Ce trebuie să fac?
Își va răspunde cinstit:
Trebuie să merg acolo unde e nevoie de mine.
Cel ce știe că acolo nu-l așteaptă
o viață idilică,
cel ce știe că va trebui să se bată pentru împlinirea
tuturor năzuințelor sale.
Cel care simte în sine frumusețea datoriei.
Cel care-și învinge îndoielile și ezitările, spune răspicat:
Da!
Adică intră în viață direct, simplu, adevărat.
Cei care ocolesc această hotărîre
își amînă intrarea în viață.
Ei nu încep nimic.
Cuvintele noastre sînt ferme:
Vom merge unde este nevoie de noi!
Pentru că la ceasul acesta de liniște am deliberat
definitiv,
pentru că există în viața noastră
o clipă cînd trebuie să răspundem tuturor răspicat:
Da!

Mircea ICHIM
absolvent, Universitatea
București

CEI CARE NE AȘTEAPTĂ

DACĂ VĂ IUBIȚI MESERIA, AICI VĂ REALIZAȚI

— Am venit la Hunedoara în 1953, după ce am lucrat 4 ani la „Oțelul roșu" — Caransebeș; Hunedoara era abia la început: noroaie, barăci, muncă de zi și noapte... Am avut norocul însă să lucrez într-un colectiv formidabil: oameni care mi-au arătat tot ce știau, de la care am învățat meserie. Fiindcă meseria noastră nu se învață în sala de curs. De aceea nu-i înțeleg pe tinerii ingineri care vin, stau 2—3 luni și pleacă. Un metalurgist bun se face în 4—5 ani! Ei vor fi întotdeauna niște începători! Or fi, nu zic ba, și unele condiții neprielnice... Dar am avut și noi anii aceștia ai lor... **Ce s-ar fi întîmplat dacă și noi ne-am fi dat la o parte, dacă și noi am fi dezertat? La urma-urmei nici nu-mi pare rău după cei care fug. De asemenea oameni n-avem nevoie. În fiecare an vin și rămîn tineri care își iubesc meseria, care în scurt timp devin cadre de nădejde ale combinatului.**

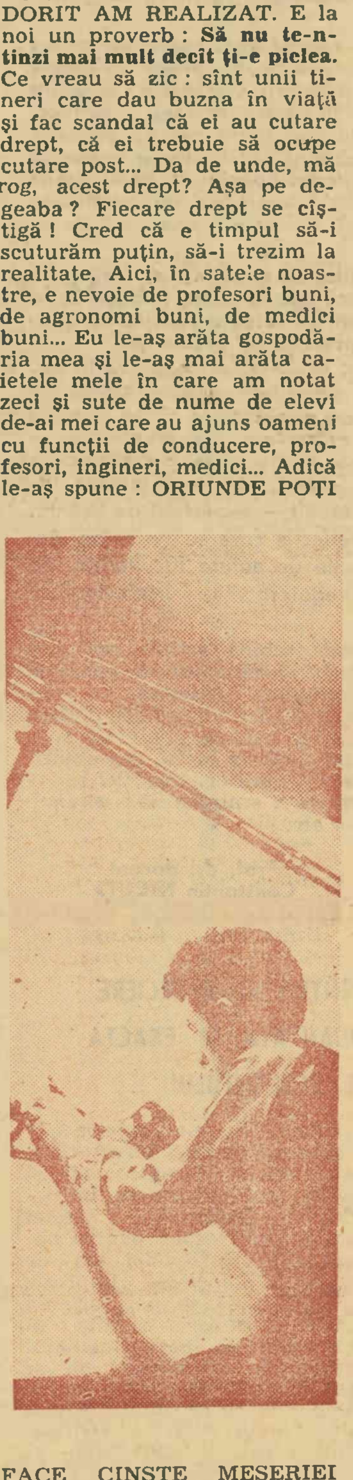
Laminorul nostru din 1963 este în continuă modernizare. Producem oțeluri aplicate și carbon de calitate. N-avem noi, inginerii, timp cîte lucruri s-ar putea face aici, cîte studii, raționalizări, inovații... Secțiile noi sînt complet mecanizate. Oțelăria, laminoarele, furnalele de 1 000 — toate au utilaje moderne. În orice meserie, în orice specialitate, un tînăr se poate crea pe sine ca inginer. **Laminoarele noastre sînt dintre cele mai moderne din Europa.** Unde căutați voi împlinirea meseriei? Iertați-mă dacă am devenit patetic... VENIȚI CÎT MAI MULȚI, FIȚI ATAȘAȚI SECȚIILOR ȘI OAMENILOR DE AICI, NU UMBLAȚI CU NASUL PE SUS. NU FACEȚI PE GROZAVII... AICI LA NOI NIMENI NU VINE DEȘTEPT. AICI DEȘTEPTĂCIUNEA SE VERIFICĂ ÎN MUNCĂ. AICI DE LA ORICINE AI CE ÎNVĂȚA! DACĂ VĂ IUBIȚI MESERIA, AICI VĂ REALIZAȚI. Nu puneți pe primul plan greutățile. Poate că nu sînteți obișnuiți cu ele. Dar fără bucuria învingerii lor, ce altă bucurie importantă puteți avea în viață?

Ing. Nicolae PASCU
șef secție, Laminorul 800 — Hunedoara

AICI, ÎN SATELE NOASTRE, E NEVOIE DE PROFESORI BUNI, DE AGRONOMI BUNI, DE MEDICI BUNI!

— Sînt de peste trei decenii în această comună.

La început, desigur, credeam că n-o să stau prea mult. Mulți se și mirau că eu, absolvent de facultate, mă „înfund la țară". Treptat m-am legat de elevi, de oamenii de pe aici. Mi-a plăcut să mă știu în mijlocul lor. Aici eu răspundeam direct de destinele lor, ale copiilor. Și această răspundere, prin ani, a devenit o datorie firească. Azi o simt cu bucurie. Cîteva mii de copii, azi oameni în toată firea, sînt „opera" mea. După un timp au venit și alți profesori. Unii au stat un an, doi. Apoi au plecat. Au venit alții. Cîțiva au stat atît de puțin încît nici nu-mi mai aduc aminte de ei. Și așa s-au scurs anii... M-am căsătorit, mi-am făcut casă... Au venit și copiii... Fata a terminat Facultatea de limbă și literatura română. E tot aici, profesoară. Soțul ei, actualul director al școlii noastre, i-a fost coleg. Băiatul meu e student la I.M.F. Tg. Mureș. Cînd o termina, bine ar fi să vină și el medic în Ighiu... Mulți îmi zic: **Ferice de dumneata, că-i ai pe toți împrejur...** Și nici nu-i contrazic: SÎNT FERICIT, DE ASTA NU MĂ PLÎNG. PĂRUL MEU CĂRUNT MI-E MARTOR CĂ TOT CE MI-AM DORIT AM REALIZAT. E la noi un proverb: **Să nu te-ntinzi mai mult decît ți-e pielea.** Ce vreau să zic: sînt unii tineri care dau buzna în viață și fac scandal că ei au cutare drept, că ei trebuie să ocupe cutare post... Da de unde, mă rog, acest drept? Așa pe degeaba? Fiecare drept se cîștigă! Cred că e timpul să-i scuturăm puțin, să-i trezim la realitate. Aici, în satele noastre, e nevoie de profesori buni, de agronomi buni, de medici buni... Eu le-aș arăta gospodăria mea și le-aș mai arăta caietele mele în care am notat zeci și sute de nume de elevi de-ai mei care au ajuns oameni cu funcții de conducere, profesori, ingineri, medici... Adică le-aș spune: ORIUNDE POȚI



FACE CINSTE MESERIEI TALE. Că n-ai operă și teatru? Da, nu-s! Dar ai televizor, orașul nu-i așa departe, te poți duce măcar o dată pe lună. Dar mulțumirea pe care ți-o dă munca ta? Asta cu ce-o înlocuiești? Mult mai de preț e ceea ce ai făcut tu însuți... Și nu spun toate acestea pentru că mi s-a cerut un îndemn către cei care termină anul acesta facultățile, ci pentru că aceasta e credința mea. AM ÎN SPATE O VIAȚĂ DE OM TRĂITĂ CINSTIT ȘI, AȘ SPUNE, FRUMOS. Povești nu știu să spun. Anii mei bătrîni vorbesc de o datorie pe care anii voștri tineri o uită adesea. Că așa-i tinerețea, uitucă. Numai că noi, FOȘTII VOȘTRI DASCĂLI, VĂ CHEMĂM ALĂTURI DE NOI, VĂ ADUCEM AMINTE CĂ TREBUIE SĂ NE LUAȚI LOCUL. PENTRU CA PESTE ANI ȘI ANI SĂ AVEȚI DREPTUL SĂ CEREȚI ELEVILOR ȘI COPIILOR ACELAȘI LUCRU.

Constantin TEIȘAN
profesor de Naturale,
Școala generală de 8 ani
din comuna Ighiu, raionul
Alba Iulia

NU E SUFICIENT NUMAI ENTUZIASMUL, TREBUIE SĂ AVEM ȘI RĂBDARE

— La noi, la „Tractorul", absolvenții vin fără ezitări. Știu că aici reușesc să învețe meserie, știu că a lucra aici e o bună carte de vizită.

Încercarea cea mare este însă munca cu oamenii. La noi sînt muncitori și maiștri cu o experiență de decenii. Tinerii sînt obișnuiți, cum vin, să dea ordine și dispoziții. Dar oamenii au un „stil" al lor, se opun unor schimbări bruște. Sfatul meu, ca unul care a trecut prin toate acestea, este să nu încercați dintr-o dată să vă impuneți. Cel puțin pînă cînd nu aveți într-adevăr ceva de spus, mai mult decît știu ei. Și apoi mai are importanță felul cum spuneți!

Generațiile de dinaintea noastră au creat tot ce avem. Voi, tinerii, aveți nu numai dreptul de a prelua acest tot, dar aveți datoria în primul rînd să meritați, adică să vă însușiți toată știința și priceperea lor, adică să puteți voi înșivă, în orice clipă, să faceți tot ce au făcut ei. Atunci, cu siguranță veți reuși să faceți și altceva, să duceți mai departe, să dezvoltați experiența lor. Este acesta un deziderat fără de care orice entuziasm este pueril. Înțelegînd bine acest sfat al meu, sînt convins, veți reuși să realizați lucruri demne de încrederea cu care sînteți așteptați peste tot.

Ing. Alexandru POPA
mecanic șef, secția Motoare,
Uzinele „Tractorul" — Brașov

PESTE TOT SÎNT OAMENI MINUNAȚI

— Am absolvit acum doi ani, la Cluj. Am dorit foarte mult să predau la un liceu. Cînd ai reușit să obții rezultate bune, să te faci iubit de elevi și prețuit de colegi și oameni, cînd ai reușit să vezi cu ochii tăi rodul eforturilor și pasiunii tale, atunci te rupi cu greu, nu mai poți pleca așa de ușor.

Am fost foarte bucuroasă cînd am aflat că elevii mei au luat la bacalaureat note bune. A fost ca și cînd eu aș fi dat examen. Mama, care mi-e colegă, m-a felicitat în glumă și mi-a spus că încă am rămas o sentimentală. Dar eu nu pot fi decît sentimentală. Pentru că îmi iubesc elevii, și-mi iubesc mai ales munca.

Ce-aș putea ura viitorilor noștri colegi decît să accepte cu încredere postul care li se repartizează. Nu vor fi singuri. Am un coleg, Ilie Guțan, profesor de Română. A ORGANIZAT UN CERC DE LITERATURĂ, A SCOS O REVISTĂ A ELEVILOR: „MUGURI". EU, CU ÎNCĂ UN COLEG, AM ORGANIZAT UN LABORATOR DE FIZICĂ... Și e la fel peste tot. Peste tot sînt oameni minunați, care așteaptă ajutoare și prieteni. Numai fiind mulți în școală și în jurul școlii putem face lucruri mari și ne putem bucura pe deplin de munca noastră.

Crăița CISMĂRESCU
profesoară de Matematică
și Fizică, Liceul din Tălmaciu,
raionul Sibiu

EXAMENUL DE LICENȚĂ
O SESIUNE ȘTIINȚIFICĂ

Îmbunătățirea sistemului de organizare a examenului de diplomă a încetat de a mai fi doar o cerință instructivă, căpătînd atributele unui imperativ social.

În cuvîntarea rostită cu prilejul deschiderii festive a anului universitar, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a arătat : „Ieșind de pe porțile institutelor, tinerii specialiști trebuie să fie bine pregătiți pentru muncă, pentru producție ; ei trebuie să cunoască nivelul de dezvoltare și caracteristicile activității în sectorul pe care și l-au ales, să se poată manifesta de la început ca elemente înaintate, factori de nădejde în lupta pentru promovarea noului în producție". **Or, dovada cea mai elocventă a unei asemenea pregătiri înainte de a păși în profesiune trebuie să devină examenul de licență.**

MODUL DE ORGANIZARE A EXAMENULUI ESTE SUSCEPTIBIL DE ÎMBUNĂTĂȚIRI RADICALE, CARE SĂ CONFERE ACESTUI ULTIM MOMENT, CEL MAI ÎNSEMNAT DIN VIAȚA UNIVERSITARĂ, EXIGENȚA, SERIOZITATEA ȘI PRESTIGIUL NECESARE.

Zilele trecute s-au prezentat în fața comisiilor de examinare mii de studenți absolvenți ai universităților, institutelor tehnice și economice din țară. Zeci și zeci dintre ei și-au încununat munca celor cinci ani cu lucrări valoroase, care au reafirmat în fața profesorilor calitățile profesionale deosebite ale celor mai tineri specialiști ai țării. „Susținerea lucrărilor de diplomă — afirma acad. prof. Miltiade Filipescu — s-a transformat în facultatea noastră într-o dezbatere de înalt nivel. Multora dintre absolvenții din acest an le prevăd strălucite succese profesionale, de valoare mondială". Nicolae Anastasiu, Florian Papaianopol, Dan Moraru, Paulina Hîrtopanu ș.a. au prezentat adevărate comunicări științifice, cu contribuții însemnate pentru practică.

Mircea Bundaru de la Fizică este autorul unei apreciate lucrări de fizică teoretică, care conține o serie de contribuții originale comunicate la sesiunea cercurilor științifice studențești. Luminița Polonic de la Istorie a obținut nota 10 pentru lucrarea : „Arhitectura geto-dacică", Rodica Ancuța lucrînd patru ani pe șantierul de la Cernica și-a prezentat observațiile și concluziile la examenul de stat sub titlul : „Neoliticul pe teritoriul României", Radu Vasile a relevat calități de documentare și interpretare scriind despre „Forțele armate ale Țării Românești din timpul revoluției de la 1848".

La Filozofie, majoritatea candidaților la examenul de stat și-au ales teme de sociologie, unele dezvoltate la nivel publicabil, la Institutul politehnic o serie de proiecte au răspuns solicitărilor producției, prezentînd soluții optime, apreciate de specialiști.

Dar, un mare număr de absolvenți reiau teme dezbătute la rîndul lor de multe generații ce i-au precedat, prezintă lucrări de sinteză fără ambiția unui grăunte de originalitate și, în virtutea acestei inerții, dacă sînt „corecte", examinatorii le acceptă cu ușurință și îi așteaptă la două sau trei probe orale, asemănătoare cu cele promovate în vreo sesiune de an, pentru a încheia linear ceea ce toți așteaptă să fie deosebit — examenul de licență.

Este acesta un motiv de matură reflecție care se va solda, desigur, cu măsuri diferențiate, în funcție de natura facultăților, de profilul activităților pentru care se pregătesc viitorii intelectuali.

PIESA CENTRALĂ — LUCRAREA DE DIPLOMĂ

Actualul mod de organizare a examenului de stat solicită prea mult memoria absolventului, ceea ce consider că este un neajuns serios.

Susținerea licenței pe baza unei lucrări și a discuțiilor pe marginea acesteia va însemna îmbunătățirea examenului de stat la Filozofie, cred, mai mult decît la alte facultăți, **creînd examinatorului posibilitatea de a face apel la modul de a judeca al studentului, la capacitatea lui de a privi în ansamblu, de a selecționa, de a releva esența celor însușite, de a interpreta.**

Acest nou sistem pune însă o serie de probleme : **în primul rînd, lucrarea va trebui să fie altfel concepută. Acum ea este mai mult o formalitate, o compilație, nu necesită mari eforturi (mai ales cînd absolventul este „ajutat" de „fabricanții de lucrări") și de cele mai multe ori este luată cu beneficiu de inventar ; intervine în media finală cu un coeficient mic și susținerea ei reprezintă o condiție de a intra la examenul de stat, iar nu o componentă cu pondere suficient de mare a acestuia.**

Dacă lucrarea va deveni piesa centrală a examenului, o însemnată apreciere se va acorda discuțiilor ce însoțesc susținerea propriu-zisă a lucrării. Nu este exclus ca un absolvent care nu s-a prezentat mulțumitor la această discuție să fie respins chiar dacă va fi prezentat o lucrare bună. Acesta este un risc pe care viitorii candidați la examenul de stat trebuie să-l cunoască. Pe de altă parte, **conducătorul științific trebuie să se ocupe mai îndeaproape de îndrumarea studentului la elaborarea lucrării de diplomă, atrăgîndu-i atenția asupra capitolelor deficitare ale pregătirii sale.**

Organizarea examenului de stat trebuie astfel realizată încît **absolventul să poată fi preliminar controlat,** iar examenul să fie concludent. Dar pentru aceasta o atenție sporită trebuie dată desemnării conducătorilor științifici ai lucrărilor, alcătuirii comisiilor etc.

Prof. dr. docent Constantin NICUȚA
decanul Facultății de filozofie, Universitatea București

PENTRU O APRECIERE NUANȚATĂ ȘI EXACTĂ A STUDENTULUI

Întrebările cu privire la examenul de stat, structura și valoarea lui sînt frecvente și devin mai numeroase în perioada desfășurării acestei ultime confruntări pentru absolvenții celor cinci ani de studii filologice. Impresia noastră e că se pot formula unele propuneri menite să amendeze, în parte, actualul sistem de examinare. Ni se par cu atît mai utile unele propuneri cu cît studiul filologic în universități tinde, firesc, spre o anume specializare în pregătirea studenților. Consfătuirea de la București în problemele predării istoriei literare pleda, cu adeziunea unanimă a participanților, pentru o mai pronunțată specializare realizată prin sporirea cursurilor speciale și, în egală măsură, prin convertirea cursului general, fatal descriptiv, într-un curs de tip special. S-au propus și unele corecturi în ce privește timpul specializării studenților, cu soluții în sensul grupării cursurilor speciale încă din anul III.

Oricum, stadiul actual al cercetărilor în domeniul științei literaturii sau al lingvisticii justifică un regim majorat pentru cursurile speciale. Ideea a fost nu o dată pronunțată și cu alte prilejuri. *Or, examenul de stat în actuala lui organizare respinge sau în orice caz ignorează cursul normal al specializării.* Studentul solicitat, prin cursurile la care asistă, să opteze pentru discipline literare sau lingvistice e supus unui examen egal (mai exact, egalizator), unui efort pur mecanic, potrivit căruia are obligația să rememoreze ceea ce a acumulat, selectiv și cu o altă finalitate, în cei cinci ani de facultate.

În varianta actuală *examenul de stat anulează sau poate anula personalitatea studentului, preocupările lui pentru o anume specialitate, preocupări încheiate, în fond, în lucrarea lui.* Iată de ce socotim că examinarea unei propuneri prin care examenul să permită o veritabilă susținere a tezei ar fi cea mai utilă. Ne gîndim că plasînd accentul pe lucrare, pe calitatea cercetării unui anumit domeniu, stimularea cercetării personale, ar duce la o apreciere mult mai nuanțată și mai exactă a studentului. Susținerea tezei ar putea dobîndi caracterul unui examen într-o specialitate cu numeroase și concludente referiri la specialitatea studentului, la ceea ce a reținut activ.

Conf. univ. Ion VLAD
decanul Facultății de limbă și literatură română — Universitatea „Babeș-Bolyai" — Cluj

INTELECTUALI CAPABILI SĂ-ȘI ARGUMENTEZE PROPRIILE OPINII

Anul acesta absolvenții Facultății de geografie-geologie au acordat lucrării de diplomă o atenție deosebită. Rezultatele obținute de ei în acest sens ne-au întărit convingerea că **forma cea mai eficientă de examinare este susținerea lucrării. Aceasta trebuie să dovedească nivelul pregătirii generale a absolventului, capacitatea de interpretare în lumina materialismului dialectic a problemelor de specialitate, posibilitatea lui de a oferi soluții practice diferitelor solicitări ale producției.**

În această situație există verigi care se cer întărite. Astfel, va trebui ca lucrările să fie cercetate cu mai multă exigență și seriozitate de către referent și coreferent. De asemenea, în comisiile de examinare va fi necesară prezența în afara cadrelor didactice de specialitate și a cadrelor didactice de la catedra de marxism-leninism.

În orice caz, EXAMENUL DE LICENȚĂ TREBUIE INTERPRETAT CU O EXIGENȚĂ SPORITĂ. EL POATE CĂPĂTA ÎN FORMA ȘI CONȚINUTUL SĂU ANVERGURA UNEI ADEVĂRATE SESIUNI ȘTIINȚIFICE, ÎN CARE FIECARE PARTICIPANT SE DOVEDEȘTE UN INTELECTUAL CAPABIL SĂ-ȘI ARGUMENTEZE OPINIILE.

Acad. prof. Miltiade FILIPESCU
decanul Facultății de geografie-geologie, Universitatea București

ACTUALUL EXAMEN DE STAT ARE UN CARACTER ȘCOLĂRESC

Învățămîntul universitar de fizică suportă unele ameliorări ale cărei bune consecințe se vor reflecta la examenul de stat și, mai ales, imediat după absolvire, în producție. Este știut că majoritatea absolvenților noștri sînt repartizați în unități de cercetare și productive și doar o parte din ei în învățămînt. Pentru a răspunde însă cerinței primordiale a învățămîntului modern — legătura sa cu practica — consider că studenții Facultății de fizică trebuie învățați să realizeze, asemenea celor de la Politehnică, în afara lucrărilor practice, proiecte. Acestea sînt în măsură să-i lege de practică infinit mai mult decît lucrările de laborator. De aici și posibilitatea dar și necesitatea de a conferi examenului de stat un caracter nou. **În momentul de față, susținerea unei teze urmată de examenul oral la două-trei discipline are în ansamblu un caracter școlăresc.** Sînt deci de părere că la Facultatea de fizică examenul de licență trebuie să reprezinte susținerea unui proiect de diplomă, care permite un sondaj de profunzime a cunoștințelor. **El nu este decît în aparență mai simplu, deoarece absolventul trebuie să facă cu acest prilej și dovada culturii sale generale de specialitate.** Cu mai mult timp în urmă exista o mare deosebire între Politehnică și Universitate. Așa după cum caracterul teoretic și cel aplicativ al activității se împletesc, se interferează în anumite puncte și scopurile celor două instituții. ȘI DACĂ POLITEHNICA FORMEAZĂ INGINERI FIZICIENI DE CE N-AM PREGĂTI NOI FIZICIENI INGINERI ?

Prof. dr. docent Nicolae BĂRBULESCU
decanul Facultății de fizică, Universitatea București

EXIGENȚE LA NIVELUL VIEȚII ȘI PRODUCȚIEI !

Pregătirea absolvenților pentru examenul de stat **poate fi îmbunătățită în cadrul sistemului existent la institutele tehnice.** Astfel, avînd în vedere că timpul de elaborare a proiectului de diplomă este foarte scurt (în martie se efectuează practica, în aprilie unii mai au de promovat restanțe) **CRED CĂ EXAMENUL DE STAT AR PUTEA FI PROGRAMAT TOAMNA.** Este firesc să ne exprimăm exigențe la nivelul producției față de calitatea acestor proiecte ; se știe însă că și în producție, unde lucrează cadre cu experiență, pentru un proiect de amploare este afectat mai mult timp. De asemenea, față de creșterea numărului studenților și față de caracterul subiectelor pentru proiectele de diplomă se simte necesitatea lărgirii capacității laboratoarelor și îmbunătățirii dotării bibliotecilor catedrelor de specialitate.

Nivelul examenului de stat în facultatea noastră ar crește prin strîngerea legăturii cu uzinele metalurgice, în sensul formulării unor teme de diplomă izvorîte din preocupările reale ale acestor unități productive și al valorificării pe această linie a celor mai valoroase lucrări.

Conf. univ. Florea OPREA
decanul Facultății de matalurgie
Institutul politehnic București

★

Sînt și eu de părere că studenții au prea puțin timp la dispoziție pentru pregătirea proiectului de diplomă. Se va spune că ei își aleg temele din anul IV. Da, dar acest lucru nu este tocmai indicat pentru majoritatea studenților de la Politehnică și în orice caz pentru cei de la secția de Mașini termice, pentru că la acea dată ei nu cunosc bine cursul de specialitate. Astfel la disciplina Cazane și turbine, ei fac proiectele de an în semestrul IX. Atunci ar fi deci momentul să se hotărască, în cunoștință de cauză, asupra temei pentru examenul de stat. Pînă la alegerea subiectului ei pot face unele lucrări preliminarii pe care le vor folosi în lucrarea de diplomă. Este adevărat că unele lucrări pot include și constatări la care autorii au ajuns în cursul activității în cercurile științifice studențești.

În afară de dozarea timpului afectat elaborării proiectului cred că absolvenții, dincolo de limitele acestuia, trebuie să acorde atenția corespunzătoare împrospătării și îmbogățirii cunoștințelor generale de specialitate.

Prof. univ. Mircea POSTELNICESCU
șeful catedrei de Cazane și turbine, Institutul politehnic București

---

Pagină realizată de G. RUȚA

OMAGIU LUI HENRI COANDĂ



Emoţii la sosirea pe aeroportul Băneasa. Bun venit Henri Coandă !

Pe fundalul marilor realizări tehnico-ştiinţifice ale secolului 20 se profilează, sub aureola celei mai cutezătoare cuceriri ale geniului uman, tehnica aeronautică. Generaţiile actuale asistă cu entuziasm la evoluţia impetuoasă a acestei tehnici, cu ajutorul căreia omul a cucerit culmile stratosferei şi s-a avîntat glorios în Cosmos, ducînd cu el mesajul inepuizabilei sale inteligenţe.

De-a lungul mai multor decenii oamenii de ştiinţă, cercetători pasionanţi şi experimentatori temerari din diferite ţări au luptat cu abnegaţie pentru sporirea continuă a vitezei şi înălţimii de zbor.

În această luptă, ţara noastră a fost reprezentată încă din perioada eroică a aviaţiei de fii credincioşi şi devotaţi ca Traian Vuia, Aurel Vlaicu şi Henri Coandă, a căror contribuţie este înscrisă cu litere de aur în analele aviaţiei mondiale.

Numele acestor fii sînt scumpe poporului român, deoarece prin ele geniul său creator s-a afirmat o dată în plus, îmbogăţind tezaurul tehnico-ştiinţific al umanităţii.

Simpozionul „Efectul Coandă şi unele aplicaţii speciale ale aero-hidrodinamicii", ale cărui lucrări se desfăşoară în aceste zile la Bucureşti, sub egida Academiei Republicii Socialiste România, constituie un omagiu adus ilustrului om de ştiinţă şi inventator român, Henri Coandă, care, prin puterea minţii sale, a imaginat şi realizat primul avion aeroreactiv din lume, a descoperit fenomenul cunoscut în tehnica modernă sub denumirea de „efectul Coandă" şi a inventat o mare diversitate de aparate şi dispozitive.

Personalitatea lui H. Coandă este complexă, iar geniul său creator s-a manifestat cu pregnanţă în cele mai variate domenii ale activităţii umane : ştiinţe tehnice, biologie, pedagogie, artă decorativă etc.

Viaţa lui, deosebit de expresivă şi în acelaşi timp pilduitoare sub aspect etic, este puternic corelată cu opera sa, care abundă în semnificaţii ale utilului pus în slujba colectivităţii.

Fascinat din fragedă copilărie de ideea zborului mecanic, H. Coandă şi-a dedicat majoritatea activităţii sale construcţiei de aeronave şi studiului procedeelor aerodinamice. Totdeauna dornic de orizonturi noi, el a trebuit să-şi fundamenteze întreaga sa muncă de căutare şi creaţie pe idei proprii, izvorîte dintr-o intuiţie remarcabilă.

O retrospectivă asupra începuturilor aviaţiei, pune în deplină evidenţă viziunea genială a lui H. Coandă, care aproape totdeauna a indicat şi aplicat soluţii tehnice revoluţionare aflate în avans cu cel puţin trei decenii faţă de cele ale contemporanilor săi.

În acest sens este semnificativă remarca celebrului om de ştiinţă francez Gustave Eiffel, constructorul renumitului Turn Eiffel din Paris, care, după examinarea atentă a avionului aeroreactiv expus de Coandă la cel de-al doilea Salon internaţional de aeronautică din anul 1910, a exclamat entuziasmat, adresîndu-se acestuia : „Tinere, te-ai născut cu 30, dacă nu cu 50 de ani mai devreme."

...Şi, într-adevăr, au trebuit să treacă 30 de ani pentru ca invenţia lui Coandă să fie reeditată de Caproni-Campini şi ulterior realizată în mii şi mii de exemplare din ce în ce mai perfecţionate.

Graţie acestei invenţii epocale, numele lui Coandă a intrat definitiv în istoria aviaţiei mondiale, fiind indisolubil legat de începuturile aviaţiei reactive. După cum istoria cuceririi de fapt a aerului începe cu TRAIAN VUIA, tot astfel în fruntea protagoniştilor aviaţiei aeroreactive stă HENRI COANDĂ.

Descoperind fenomenul autodevierii jeturilor fluide în vecinătatea pereţilor cu profil convex (efectul Coandă), H. Coandă a creat premisele soluţionării unui mare număr de probleme ale tehnicii moderne, dintre care cea mai importantă este, fără îndoială, aceea a realizării avionului supersonic cu decolare şi aterizare verticală. Particularităţile acestui fenomen, evidenţiate de H. Coandă încă în anul 1934, fac astăzi obiectul unor ample cercetări teoretice şi experimentale în multe ţări ale lumii.

Realizarea aerodinei lenticulare, ale cărei proiecte sînt în stadiu de definitivare şi căreia H. Coandă i-a consacrat mai multe decenii de studiu, reprezintă cea mai ingenioasă aplicare practică a efectului Coandă. Putînd să decoleze şi să aterizeze la verticală, să se menţină la punct fix şi să zboare cu viteze supersonice, această aerodină constituie „marea speranţă" a aviaţiei viitorului.



Cu aproape 30 de ani în urmă... la Paris

Iată de ce preşedintele asociaţiei „Wings Club" din New York declara cu ocazia sărbătoririi lui Coandă de către aviaţia şi presa aeronautică americană, la 19 ianuarie 1956, că **„...acest inginer simbolizează prin el însuşi trecutul, prezentul şi viitorul progreselor aeriene".**

Activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată de H. Coandă este foarte variată şi deosebit de bogată.

H. Coandă a fost totdeauna receptiv la problemele majore ale contemporaneităţii, asupra cărora s-a aplecat cu pasiune, obţinînd adeseori rezultate valoroase cu implicaţii practice extrem de importante.

Astfel, în perioada care a urmat primului război mondial, cînd Europa trecea printr-o criză acută de locuinţe, Coandă a elaborat şi aplicat primul în lume procedeul edificării caselor din elemente prefabricate de beton armat. În aceeaşi perioadă el a pus la punct procedeul realizării pînzelor de beton armat cu ajutorul cofrajelor glisante bachelitizate.

Perspectivele pe care aceste mari descoperiri le-au deschis tehnicii construcţiilor apar astăzi mai evidente decît oricînd, iar avantajele ce decurg din ele se răsfrîng asupra multor milioane de oameni pe toate meridianele globului.

Preocupat de lipsa apei potabile în deşerturi şi în regiunile secetoase limitrofe mărilor şi oceanelor, H. Coandă a inventat şi realizat, după cel de-al doilea război mondial, o instalaţie solară pentru desalinizarea apei marine. În prezent, asemenea instalaţii formînd adevărate unităţi industriale, împodobesc ţărmurile Egeei şi sînt pe cale de a fi montate în mai multe lacuri pe coastele nord-americane ale Atlanticului.

Acelaşi Coandă a adus contribuţii teoretice apreciate de specialişti în domeniul ştiinţelor solului şi a întreprins numeroase cercetări experimentale asupra proceselor de pulverizare şi împrăştiere a substanţelor insectofungicide pentru combaterea dăunătorilor în agricultură, pomicultură, silvicultură etc. De asemenea, el a realizat o serie de aparate pentru purificarea şi ozonificarea aerului din galeriile subterane ale minelor şi a experimentat mai multe dispozitive pentru atenuarea zgomotului şi filtrarea gazelor produse de eşapamentul autovehiculelor.

Diversitatea rar întîlnită şi complexitatea operei lui Coandă, exemplaritatea şi profundul ei umanism, impun admiraţie şi respect. Tocmai de aceea şi sub impulsul unei justificate mîndrii patriotice, sărbătorim în aceste zile pe octogenarul savant român Henri Coandă, căruia îi urăm bun venit pe meleagurile copilăriei şi adolescenţei sale.

Dr. ing. C. TEODORESCU-ŢINTEA

MÎNDRIE ŞI ÎNDEMN

Bun sosit lui Henri Coandă la Bucureşti! Bun sosit acestui om de geniu, al cărui nume, aşezat alături de altele într-o galerie ilustră, vorbeşte încă o dată de marile resurse intelectuale, proprii poporului român. Evenimentul nu are doar semnificaţia vizitei unei personalităţi de prestigiu mondial, pe care America o compară cu Einstein, ci şi o alta mai intimă. Oricît s-ar strădui unele reviste franceze de a-l reboteza pe Coandă, făcîndu-l breton de pildă, el rămîne român, unul din pionierii români ai aviaţiei şi cercetător de renume al hidrogazodinamicii.

Este emoţionant cum ţara noastră a înscris în istoria zborului una din cele mai strălucite pagini. Pentru cei care avem şansa de a ne ocupa de problemele acestei discipline, de realizările cu totul deosebite ale ultimilor ani obţinute de şcoala românească de aerodinamică, vizita lui Coandă este un prilej de inestimabilă bucurie.

Într-o prelegere, George Călinescu observa că un creator „o singură dată spune ce are de spus, în rest trăind din economii". Aceste cuvinte, aplicabile în adevăr chiar unor oameni de geniu, se dezmint la Coandă, căci ceea ce este formidabil în prodigioasa sa activitate ştiinţifică este tocmai fertilitatea ei. Coandă afirmă că „timpul nu există" şi fără odihnă spune şi creează, spune pentru cei ca noi, care ne găsim la începutul drumurilor în viaţă, o poveste aproape fabuloasă. Cunoscător în medicină, iubitor al sculpturii, muzicii şi desenului, sportiv pasionat, el a ştiut să privească lumea în întreaga ei poezie, poezie din a cărei atmosferă respiră toate descoperirile sale tulburătoare. Deopotrivă găseşti în munca lui pilda meticulozităţii şi a răbdării. Una din marile sale realizări, descoperirea efectului care-i poartă numele, este patentată abia în 1934, deşi îl observase cu 24 de ani în urmă, cercetîndu-l în toate dimensiunile şi consecinţele. Coandă nu este omul studiului unor manifestări fizice brutale, ci observatorul iubitor de frumos, atent la natura cea mai intimă a lucrurilor. Toate descoperirile sale sînt sugerate de această cunoaştere a firii fenomenelor şi de aceea ele au şi vor avea inepuizabile consecinţe.

Cercetător şi inginer, el parcurge drumul cunoaşterii pînă la rezolvarea efectivă, oferind tabloul studiului complet şi verificat.

Exemplu a ceea ce înseamnă om de ştiinţă, activitatea lui Henri Coandă este pentru mine şi pentru noi studenţii, sfat, îndemn şi mîndrie.

Bun sosit la Bucureşti Henri Coandă !

Gheorghe ANTONIU
student anul V, Facultatea de mecanică, secţia Construcţii de aviaţie

Cei patru interlocutori au aureolă de „savanți“ printre studenți. Noțiunea e exagerată de noi, dar ea își acoperă vocalele și consoanele prin admirația și stima și popularitatea imensă de care se bucură. E de-ajuns să le rostești numele, ochii se luminează, chipurile se destind, adjectivele și expresiile se încolonează în metafore și o gelozie frumoasă transpare pe buzele și în radiografia psihică a fiecăruia. Ne-am propus nu să-i demitizăm, ci să-i descoperim mai mult așa cum sînt în realitate, simpli, gravi, concentrați, copilăroși, sensibili, impulsivi sau melancolici, așa cum e aproape

cat calitativ între mine și unii colegi depinde de rezonanța pasiunii pentru meserie. Unele fete au venit la medicină dintr-o prejudecată mic burgheză și încă din anul I le vedeam cu batiste îmbibate în lavandă la nas prin sălile de disecție și cloroform. Medicina nu se face cu nasul în batistă. Îmi iubesc profesiunea și mi-o însușesc, construindu-mi astfel, cu toate eforturile de care sînt capabil, personalitatea. Apoi, mie nu-mi place să pierd timpul cu nonșalanța și boema unor colegi furați de tentaculele orașului.

— Ai probabil un sistem de studiu mai precis, mai vertical!

— Nu. Studiez firesc, cotidian, în

— Aveți o obsesie?

— Da. Obsesia călătoriilor. Aș vrea să merg de pildă (bineînțeles fraza mea pare bombastică) pe urmele descoperirilor geografice.

— Ce anume vreți să faceți în medicină?

— Chirurgie.

— De ce?

— E mai complexă, mai plină de tensiuni, de spectaculos.

— Ați încercat vreodată emoția și „suspensul“ unei intervenții chirurgicale?

— O singură dată, la Sibiu, în practică, cînd am fost mîna a 3-a, „mînă moartă“ — după o expresie

— Dumneata știi să rîzi?

— (Stupoare). Intrebați-mi prietenii. Am un rîs proverbial. Cînd rîd cred că se decolorează și hîrtia de turnesol.

— Și prietenii dumitale rîd?

— Rîd pentru că n-au încotro. Nu-mi plac mutrele decupate din reclamele împotriva durerilor de dinți.

— Îți numeri prietenii pe degete?

— Da' de unde. Numai cine nu vrea nu mi-e prieten. Îmi place să am prieteni. Sînt foarte ușor de abordat. Îmi construiesc din prieteni și din cunoscuți un oraș dacă vreți.

— Ești de obicei un om calm, liniștit, gata să fumezi o țigară?

și care nu se pot în
La cursurile predat
îmi fac singur un
profesorul doar în
grafia cursului.

— Ce vrei să fac
de stat?

— Să nu mă fac
place. Vreau să ră
și să continui cerc
tatăl meu. Mi-e ca

— Ce domenii d
pasionează?

— Geometria, to
că reprezintă un în
stractizare. Intre al
ment, nu ca să ș
foarte mult pictura
tru că eu nu mă d

MAGNA CUM

— MITUL STUDENȚILOR

fiecare din noi și totuși altfel, mai perseverenți, mai lucizi, mai complecși. Magna cum laude pentru ei și pentru toți aceia care le seamănă!

DACĂ AȚI FI PSIHOLOG, ÎN CE TEMPERAMENT V-AȚI ÎNCADRA?

Interior sobru, vișiniu. Pereți clădiți parcă din cărți nu din cărămizi obișnuite: două fotolii, o masă la înălțimea ceștilor de cafea. Interlocutor expresiv, atletic, relaxat: Dan Vinți, student în anul III al Institutului medico-farmaceutic din Cluj.

— Timpul acum îmi e comprimat ca tabletele de antinevralgic...

— Să sperăm că nu vom avea dureri de cap în urma acestei discuții.

— (Rîzînd) Nici vorbă. Sînt în recul după examen și încerc să-mi relaxez fiece mușchi, fiece nerv, ca un yoga. Acum prefer să „mestec“ un western.

— Vă recomand „Pentru un pumn de dolari“.

— L-am și văzut, mulțumesc.

— Ați văzut un examen greu, eclectic?

— Un examen de memorie și de... luciditate: farmacologie.

— Înțeleg că e inutil să lansăm o discuție pe tema calificativului. Ar fi prea didactic. Sînt convins că ați fost prompt și exhaustiv în răspunsuri.

— Nu-mi plac hiatusurile, nu-mi plac lapsusurile. Memoria îmi funcționează deocamdată cu precizie de diamant.

— Încerc o tentativă de clarificare. Cum îți explici (observați, am trecut la persoana a II-a singular) că dumneata (și totuși la pronumele de reverență) mergi cu o certitudine și cu un laconism perfect numai la calificativele maxime, în vreme ce unii colegi... sucombă.

— Învăț din pasiune și prin urmare totul mă interesează, mă absoarbe. Cred că diferența de certifi-

orele care-mi rămîn după cursuri și stagii.

— Nu obosești? Nu faci nevroză astenică?

— Nu. Cînd obosesc, citesc literatură deconectantă: cărți de călătorii, de aventuri, de aventuri științifico-fantastice, răsfoiesc volume de reproduceri din marii pictori ai lumii, ascult muzică.

— Te mai deconectează muzica de operă?

— Am crescut în operă, pentru că aici, la Cluj, muzica e arta care înnobilează spiritele și cristalizează sensibilitățile. Asta nu înseamnă că nu-mi place Aznavour, Adamo, Becaud, Piaff, pe care îi am înregistrați pe benzi de magnetofon.

— Și totuși nu ți se pare că duci o viață monotonă, nu e prea stereotip acest balans între orele de studiu și de deconectare?

— Bineînțeles că viața mea se desfășoară pe mai multe planuri afective, dar asta e, sper, o chestiune mai intimă, care nu face obiectul interviului.

— Dacă ați fi psiholog, pentru cîteva clipe numai, în care temperament v-ați încadra?

— În cel sangvin.

— Faceți atletism?

— Din ambiția unei armonii spirituale și fiziologice, fără pretenții olimpice.

consacrată — la o operație simplă. Ei bine, cred că am avut emoția și bucuria lui Bach de a cînta la orgă.

O ȚIGARĂ E CA UN PRIETEN BUN

Plouă. Grigore Călugăreanu vine la întîlnire sub umbrelă. Intrăm la o cofetărie, ne așezăm la o masă în colț; el cu ochelarii pe nas bătînd tactul cu degetele, eu cu blocnotesul. Așteptăm să facem comanda inevitabilelor cafele pentru o discuție... intelectuală. Călugăreanu are o figură asimetrică, cu dinți puternici, ciclopici. Rog cititorii să nu fie șocați de acest interviu neașteptat...

— Mai ales cînd țigara vine de la un prieten. O țigară e uneori ca un prieten bun. În ce privește liniștea, calmul... să o lăsăm pe seama celor care folosesc în mod curent carbaxin. Sînt un tip foarte activ. Cred că în clipa asta dacă îmi duc un bec la tîmple s-ar putea să se aprindă.

— Sentimental?

— Foarte sentimental.

— Emotiv?

— Niciodată la examene. Examenele în general nu mă interesează. Mă prezint la ele fiindcă altfel nu se poate.

— Și, cu toate astea, toți vorbesc despre dumneata ca despre un fenomen. Nu ai decît 10. Ți s-a întîmplat în viață un fapt spectaculos, formidabil?

— (Își mușcă degetul). Da, cînd după 8 ani de vioară, cu profesori și partituri și ore de studiu patetice, cînd toți ai mei visau să ajung un Oistrach sau un Menuhin, am trecut într-o zi brusc la chitară electrică și m-am reprofilat pe jaz. A fost o explozie în familie și între cunoscuți. Acum cînt într-o formație de jaz a Facultății de medicină.

— Și totuși, cum înveți?

— Ei bine, în prima lună din semestru sînt spectator. Ascult și înregistrez. În acest timp mă lămuresc care dintre materii se pot învăța direct după cursul rostit la catedră

să [illegible]mir, ca să mă
să gîndesc.

— Înțeleg că ești
tit, care nu se compl
formism latent, dulce

— Îmi plac beatle
pățînare, pentru cu
unele manifestări rep

— Și totuși beatle
modă.

— Imi place să fa
place și nu să aleg ce
Într-o vreme mi-a
părul lung, pentru că
stă mai bine așa. Am
flict cu unii educato
mare profesor car
dent fiind, după u
foric, împreună cu
a demontat noapte
tramvai din Bucur
făcut oare decana
student ar fi proce
tr-una din nopțile t
exmatriculat! Aceast
l-a împiedicat pe stu
dată să ajungă acade
de renume modial. I
melodramatici și sp
tînăr face un gest tră
vîrste, dar corijabil

Și între timp ne-
că am uitat să coma

VIAȚA E U... MON... DAR NU B...

Ne aflăm pe un
Universității din Cluj,
se dulapuri pline de
eșantioane, pe care st
chid ca niște cărț
Stăncioiu din anul IV
de geologie-geografie
masiv, robust, cu un s

— Am plîns cînd a
cultate, cu toate că n
timental, ci un lucid.

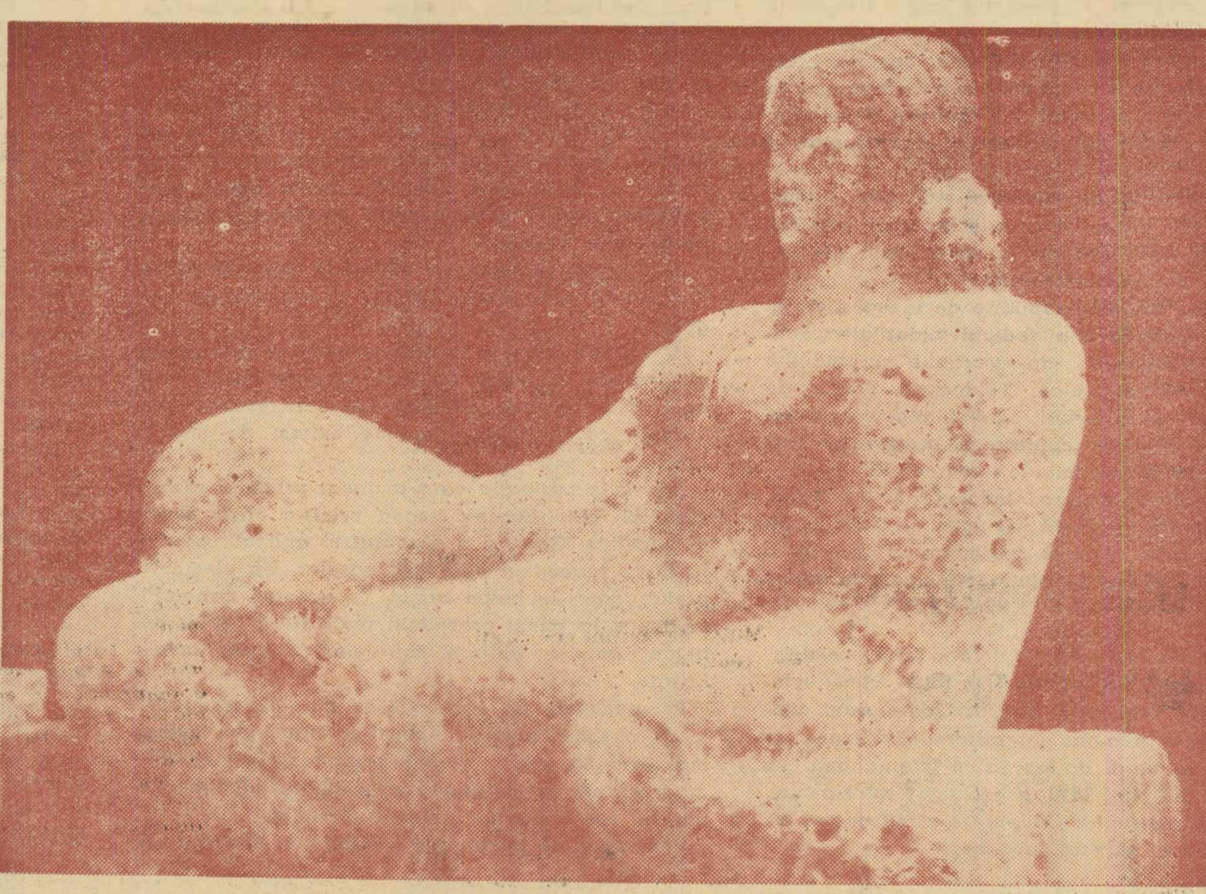
— Cred că e doar

— Sînt primul din
care se va putea nu
Părinții și frații mei
mîntul la Novaci, în Ol

— Novacii sînt băr
de legendă.

— Se spune că sîn
pe fapte mari.

— Deocamdată aces
se pare că sînt califica
Dar mi se pare ban
despre aceste calificat
tăm despre altceva..
Sînteți îndrăgostit?



Relaxare în.. marmură — Sculptură de MIRA NICOLAE

— Cred că da.
— Sinteţi un tip impulsiv, coleric ?
— De obicei nu. Sînt de un calm şi de o linişte aparent imperturbabile. Îmi ies din „albii" atunci cînd mi se întîmplă un lucru absurd. Nu-mi place absurdul.
— Nici teatrul absurd ?
— Nu-l cunosc.
— Vă place literatura ?
— Atunci cînd este scrisă omeneşte, cînd transfigurează o realitate în care mă regăsesc sau m-aş putea regăsi în condiţii similare de existenţă, cînd mă îmbogăţeşte cu o experienţă de viaţă. Revin cu intermitenţe la aceiaşi autori : Tolstoi, Dostoievski, Hemingway, Erich Maria Remarque. Îmi oferă certitudinea

care alunecă pe stradă şi pare să caute pe cineva, îmi zîmbeşte. E Lelia Peteanu, studentă în anul IV al Institutului politehnic din Cluj. Mi s-a vorbit şi despre ea ca despre un fenomen, încît înclinam să mi-o imaginez aproape deformată — numai circumvoluţiuni şi ochelari.
— Lelia, de ce Lelia ?
— Probabil dintr-un capriciu...
— Nume de muzică şi de ninsoare.
— M-am născut în ianuarie ! (Rîde)
— Păreţi o fată cuminte şi albă, pe care numai liniştea o poate substitui.
— Sînt cam liniştită, cam prea liniştită.
— Aţi fi vrut să trăiţi în alt secol ? De pildă în evul mediu, pe vremea

LAUDE

EMINENŢI



Basm de Andersen în viziunea fantastică a studentei DANIELA DRAVĂŢ

valorii şi esenţa conflictelor vieţii. Sînt pietrele mele preţioase, uraniul şi aurul meu de toate zilele...
— Se spune că nu pari deloc înclinat spre poezie, spre muzică...
— N-aş putea să mă verific în acest sens acum. În orice caz îmi place poezia clasică, dar nu-mi place muzica clasică ; pentru că nu o înţeleg.
— Geologia nu mai constituie însă pentru dumneata o problemă de preferinţă...
— ...Ci de existenţă ! Eu am trăit printre munţi, la poalele Parîngului. Aş vrea să cred că munţii mi-au împrumutat trăsături de caracter. Aş fi putut exclama ca Blaga „Daţi-mi un trup voi munţilor". Cred că mi l-au dat ! (Rîde cu aluzie la fizicul său impresionant). Pînă acum mi-a mers totul din plin...
— E într-adevăr o mare calitate, o mare şansă aceea de a suprapune, cu o precizie de matrice, visul pe o realitate concretă. Eşti mulţumit de viaţa pe care o duci ?
— E uneori monotonă, dar nu banală... Acum, spre sfîrşitul anului, n-am mai rezistat şi am fugit de la nişte cursuri în parc, în cimitir, să mă plimb, să ascult păsările, să respir aer curat, să stau la soare.
— Cînd înveţi de obicei ?
— La fiecare sfîrşit de săptămînă îmi revăd întotdeauna cursurile. În rest învăţ în sesiune.
— De fapt ce... fapte mari vrei să faci dumneata ?
— Vreau să umblu prin munţi, să aflu ce bogăţii are pămîntul. Vreau să lucrez în prospecţiuni, să mă însor, să-mi fac o casă şi să am mulţi copii.
— Intuiesc în dumneata un tînăr perseverent şi ambiţios, care îşi va realiza idealurile...
— Sînt într-adevăr perseverent şi foarte ambiţios. Ambiţios nu în sens negativ. Am întotdeauna ambiţia de a face mai mult şi mai bine. Pe cît pot. Dacă ar fi să-mi reiau viaţa din nou n-aş spune că aş vrea s-o trăiesc la fel, ci altfel, mai bine, mult mai bine.

LELIA — NUME DE MUZICĂ ŞI DE... NINSOARE

O întîlnire mereu amînată din pricina inopinatelor probleme reporterişti. În sfîrşit, fata cu ochelari,

domniţelor transparente, palide, printre bolţi gotice ?
— Nu. Sînt foarte fericită că trăiesc în secolul ăsta.
— Dar în viitor, în anul 3 000 de pildă.
— Cu atît mai puţin. Îmi folosesc imaginaţia în scopuri de o stringentă actualitate, nu în evazionisme. Îmi place Brahms şi dodecafonismul.
— Cărui temperament aparţineţi ?
— Mai de grabă melancolic... Dar întrebările dv. nu par să aibă nimic comun cu examenele ?!
— Măcar interviul acesta să vă deconecteze.
— Nu vreau să atrag atenţia prin nimic. Nu vreau să calc în picioare nici măcar umbrele oamenilor.
— Şi poate că tocmai ostentaţia cu care vreţi să treceţi nebăgată în seamă atrage atenţia asupra dv. E un paradox omenesc, social.
— Chiar ! Nu pricep de ce atîţia ziarişti. Sînt o fată oarecare, banală, care învaţă 2—3 ore pe zi, merge la cursuri şi la proiecte regulat şi din cînd în cînd ia cuvîntul la cîte o şedinţă.
— Dar mai bine nu ia cuvîntul, din timiditate...
— Exact.
— La sensibilitatea dv., la delicateţea dv., de ce aţi ales această meserie grea, bărbătească, de inginer.
— De inginer electronist ! Pentru că visez să creez şi să proiectez instalaţii automatizate, să urmăresc de la distanţă cum la un singur gest, la o singură comandă aparatele pot executa lucrări care păreau altă dată visuri bune pentru copiii care adoră ciocolata.
— Ce faceţi de obicei la ora 9 seara ?
— Mănînc.
— Dar la 10 ?
— Sînt probabil la un film sau citesc o carte.
— Somnul vă acoperă mult timp ?
— Mă culc întotdeauna cu o oră, o oră jumătate înainte de ora douăsprezece. Respect un program riguros, asta pentru evitarea lapsusurilor, pentru luciditate !
— Prietenii, prietenele ?
— Mulţi, dar puţini adevăraţi.
— Sceptică ?
— Nu. Realistă.
— Aţi fi în stare să mergeţi pe stradă şi să spargeţi de pildă cu o piatră o vitrină ?
— Nu înţeleg întrebarea.
— Aţi trecut vreodată pe stop ?
— Da. O dată. Mi-a venit o idee şi am uitat de mine. Dar nu eram singură.

D. ADRIAN

STUDENŢII

CONVERSAŢIE ÎN DOI DESPRE AL TREILEA PERSONAJ (COLECTIV)

Deşi este vorba de specialitatea Calculatoare electronice, nu e nevoie de complicata instalaţie pentru calculul ce vreau să-l facem. Grupa nr. 5, din anul IV, secţia Electromecanică, Facultatea electrotehnică a Politehnicii timişorene. Examinator la disciplina susamintită, tovarăşul conf. univ. dr. ing. Nicolae Budişan devine, în discuţia cu noi, examinat. Studenţii grupei nr. 5 asistă la discuţie prin... notele înscrise în dreptul fiecăruia, în catalogul ce avem de faţă.

— Bilanţul, din cîte constatăm, se apropie de idealul oricărui examinator. Total 31 de studenţi, prezenţi toţi. Cît despre note... 16 de zece, 4 de nouă, 6 de opt. În rest, 4 de şapte şi un singur şase.

— Este o grupă la care aprecierea generală tinde către calificativul maxim. Frecvenţa la curs foarte bună, notiţele foarte bine luate. În plus, satisfacţia de a constata la examen temeinica însuşire a cunoştinţelor predate.

— Fiind vorba de studenţii ce promovează ultimul an de dinaintea absolvirii, avînd în cazul de faţă şi o disciplină nouă, cu un anume specific de dificultate, ce calităţi pretindeţi răspunsurilor date de studenţi ?

— Evident, să dovedească stăpînirea problemei, expunerea cursivă, clară.

— Mi se pare că în cazul disciplinei la care ne referim există un anume pericol din acest punct de vedere. Expunerea clară este atît la îndemîna celui ce îşi însuşeşte materialul predat îmbinîndu-l raţional, dar poate fi făcută şi de cel ce îşi bazează prezentarea subiectului exclusiv pe memorie. Structura cursului permite aceasta, considerînd cunoscut suportul matematic al teoriilor aplicative.

— Aici intervine „arta" examinatorului. Personal intervin pe parcursul expunerii, tocmai pentru a urmări cum se descurcă cel examinat. Şi în funcţie de aceasta se împart... premiile. Să ne oprim la „plutonul decarilor". Studentul de nota zece „se demască" repede. Deşi subiectul e limitat, prin formularea de pe bilet, el dovedeşte o pregătire complexă, operînd cu cunoştinţe din domeniile de contact.

— Obişnuiesc ca la studenţii care răspund foarte bine la subiectele de pe bilet — candidaţi, prin urmare, la nota maximă — să le adresez o întrebare suplimentară dintr-un domeniu mai dificil, de cele mai multe ori cu caracter aplicativ, care să-i solicite în aplicarea teoriei la un exemplu practic. Dacă au trecut şi de această barieră...

— ...Cununa de lauri le aparţine. Avînd definiţia, să consemnăm numele celor „medaliaţi cu aur" : Cergan Petru, Cigaian San, Rosza Ludovic, Dantea Ioan, Pătrugan Victor, Luţă Florin, Dragomir Alexandrina, Bită Gh., Gheonea Radu, Naforinţă Ioan, Luzan Emil, Mareş Mihai, Tiponuţ Virgil, Soreanu P., Stern Toma, Kuhn Iudita. Sărind peste gama „intermediarilor" v-am propune o escală la baza piramidei.

— În cazul nostru, nota 6, primită de studentul Corpodea Mircea. Iată, la primul subiect a primit 8/9, la al doilea 5/6. Concluzia : nu a aprofundat în egală măsură toate temele. În plus a dovedit că n-a sesizat esenţialul : problema la care n-a răspuns era destul de importantă, totuşi n-a asimilat-o corespunzător. Tocmai de aceea nota finală n-a luat în considerare media aritmetică a notelor potenţiale.

Discuţia am încheiat-o aici. Posibilii colegi de activitate ai calculatoarelor electronice îşi continuă slalomul printre examenele acestei sesiuni.

N. UDROIU



In vestitul său tablou „Le pays de Cocagne“ (1567) Bruegnel înfățișează una din cele mai sugestive imagini ale lui „dolce farniente“ într-o închipuită țară în care curge laptele și mierea

TIMPUL LIBER PE

CAP. I — OBIECTUL ȘTIINȚEI SAU DESPRE HOMO LUDENS

Științele umane au descoperit (și dacă nu, au creat anume) cîte un tip uman pe care să-l poată studia în voie din punctul lor de vedere, pe care fiecare îl consideră, desigur, primordial : HOMO FABER e obiectul antropologiei, HOMO SAPIENS — al filozofiei, HOMO OECONOMICUS—al economiei politice, ZOON POLITIKON — al științei politice. Ce se putea face oare „sociologia timpului liber“ fără așa ceva ? Ar fi încetat să existe ca știință înainte de a se naște ! Și atunci a urmat marea descoperire : obiectul ei specific va fi HOMO LUDENS : omul jocului.

Deși e vorba de joc (se știe că umorul este treaba cea mai serioasă !) problema e luată în considerație în mod științific. Iată opinia unui specialist, psihologul TRAIAN HERSENI :

Cercetările de psihologie socială industrială de la noi au stabilit, din punctul de vedere al raporturilor omului cu timpul său cotidian, două tendințe principale. Unii își centrează viața pe timpul liber, **considerînd munca și odihna ca simple anexe ale acestuia. Literatura de specialitate numește tipul acesta de om :** homo ludens **(omul jocului). Alții își centrează viața pe** muncă, **socotind odihna și timpul liber ca auxiliare ale ei, pe ideea că esența sau misiunea fundamentală a vieții umane — scop, nu simplu mijloc — este munca, activitatea, săvîrșirea, opera, creația, sub diferitele lor forme. Acesta este un om al muncii productive :** homo faber.

Homo faber este, fără îndoială, superior lui homo ludens. Pentru el viața este un lucru temeinic și serios, pe cînd pentru celălalt ea se oprește la suprafață și uneori se pierde în nimicuri.

Cercetările de psihologie socială de la noi sînt pe punctul să stabilească al treilea tip de om, care s-ar putea să reprezinte, ca tendință, pe omul viitorului. Acesta își centrează activitatea, în chip conștient și organizat, pe viață, care este muncă, dar nu numai muncă, care cere odihnă, dar nu numai odihnă, care oferă distracții, dar nu numai distracții, ș. a. m. d. Viața este frumoasă și inălțătoare în complexitatea, varietatea și multilateralitatea ei. Cine-și refuză această complexitate și se retrage într-unul singur din multele ei compartimente își sărăcește viața, și-o ingustează, și-o secătuiește. Tipul acesta uman, care, după opinia mea, este un adevărat homo sapiens, **adică înțeleptul zilelor noastre, își organizează timpul în chip rațional, pentru a obține de fiecare dată un maximum de intensitate posibilă. El întrunește într-o sinteză fericită, originală, pe homo faber și pe homo ludens, știind să facă din muncă un joc superior, plin de satisfacții, pășind curajos spre acțiuni de inițiativă, inovație, invenție, creație, progres. El știe însă și adevărul că munca înaltă nu poate fi obținută fără cultură — cultură fizică, tehnică, științifică, filozofică, morală, estetică — fără formarea unei personalități multilaterale, care este în același timp mijloc de creație, dar și scopul suprem al străduințelor noastre față de noi înșine. Oamenii aceștia se dovedesc superiori în muncă, superiori, în egală măsură, în folosirea inteligentă, productivă a timpului liber.**

Am putea cita multe păreri ale unor mari savanți sau inspirați gînditori care, de mult, au prevestit răsăritul în epoca noastră a acestei științe. Vacanța nu se împacă însă cu citatele, așa încît...

CAP. II — DEFINIȚII, CATEGORII, DIVIZIUNI

...iată-ne în plin secol XX. Rafturile sociologiei timpului liber se ridică pînă în tavan. Se țin congrese și seminarii științifice, se organizează și se publică anchete, se fac comunicări și se editează reviste, se instituie comitete și se elaborează planuri. Cercetătorii timpului liber rămîn fără timp liber...

Drept rezultat se constituie o adevărată știință : părinte, aproape unanim recunoscut, JOFFRE DUMAZEDIER, conducător al secției pentru sociologia timpului liber a UNESCO și autor al modelului de problematică a timpului liber propus la Congresul mondial de sociologie din STRESA (1959).

— Așadar, d-le Dumazedier, cum definiți timpul liber ?

— **„Loisir-ul** (francez, interlocutorul nostru nu poate fi acuzat pentru asemenea neologisme) **este o ocupație îndeplinită de bunăvoie, în afara necesităților și obligațiilor profesionale, familiale și sociale, pentru a te destinde, distra și dezvolta“.** (1).

Este baza pentru o întreagă construcție teoretică în care apar zeci și zeci de categorii, legi, formule, scheme, statistici... **Loisirs** și **semi-loisirs**, timpul liber — **mare** (vacanță), **mijlociu** (weak-end) și **mic** (timpul liber zilnic), timp — **creație**, timp — **lene**, timp — **evaziune**, **analiza** timpului liber, **tehnica** timpului liber, etc. etc. Ar fi de-ajuns spre a înțelege cît de departe a mers spiritul investigator al prozeliților noii științe știind că, atunci cînd **privești o vitrină** nu faci un act arbitrar, neluat în seamă de nimeni, ci ești inclus în grupul C al subîmpărțirii a III-a „Informare și instruire (ocazională și sistematică)“ din ramura timpului liber consacrată „afirmării și dezvoltării personalității“.

Timpul liber este, așadar, pe masa de disecție...

CAP III. — „SOCIOLOGIA PLICTISELII“ ȘI „LEISURE INDUSTRIES“

Dar oricît s-ar pierde unii cercetători în labirintul preferințelor și preocupărilor individuale — determinantele sociale ale problemei apar ca esențiale și, astfel, sociologia timpului liber ajunge la analiza cuplului definitoriu pentru caracterizarea problemei în condițiile capitalismului : **munca** drept **înstrăinare**, **timpul liber** drept **evaziune** ; și, de aci, la dezvăluirea faptului că, îndeobște, orele libere, acest pămînt al nimănui, amenință cu plictiseala. Literatura occidentală cunoaște într-adevăr un adevărat potop de cercetări ale sociologiei, psihologiei și fiziopatologiei plictiselii. „Plictiseala — **boala** secolului“ o denumea cardinalul **Siri**, iar unul din miniștrii instrucției publice din Italia scria : „În lumea modernă, nivelul apelor plictiselii se ridică în fiecare zi“. Și de aci strigătele alarmate : „Faceți să treacă timpul !“, „Ucideți timpul !“, „Relaxing !“, „Hobbies !“.

Inainte de oricine, apelul l-au auzit însă industriașii, descoperind că perspectivele economice dintre cele mai mari pare să le aibă această nouă ramură de producție denumită **„leisure industries“** — industria distracțiilor, care cuprinde în mare parte industria automobilelor și altor mijloace de transport, a hotelurilor și restaurantelor, a materialelor pentru camping, pescuit și vînat, a bazelor sportive, agențiile de voiaj și turism, editurile și presa specializată, spre a nu mai aminti de variata industrie a spectacolului și a cărții, a mijloacelor de comunicație, în frunte cu televiziunea, cuprinse [illegible] termenul specific științei timpului liber : **„mass-media“**.

Investițiile se dovedesc de altfel a fi deosebit de rentabile în acest domeniu. Cheltuielile pentru timpul liber au crescut în Franța de trei ori între 1950—1960, iar pînă în 1970 vor crește de cinci ori. În S.U.A. ordinea preocupărilor din timpul liber, în funcție de cheltuielile procentuale, este : grădinărit și alte activități de tipul „do-it-yourself“ (fă-o tu singur), turism, televiziune, radio, magnetofon, picup, pescuit, sporturi nautice, excursii, vînătoare, golf, fotografie jocuri mecanice etc.

Industria lui **„a-nu-face-nimic“** face multe...

Odată cu aceasta crește și numărul persoanelor ocupate în acest dinamic compartiment al sectorului „terțiar“. Funcționari ai hotelurilor, campingurilor, bazelor sportive, instructori de sport și ghizi de excursie, animatori culturali — iată meserii, în cea mai mare parte, ale secolului nostru. Încă **Schiller** scrisese :

Pseudo — introducere la un tratat de sociologia timpului liber

MASA DE DISECȚIE

„omul nu se joacă decît acolo unde e om în adevăratul înțeles al cuvîntului și nu e om întreg decît acolo unde se joacă". **Iată că**, acum, un sociolog al timpului liber, **Lucien Barnière**, prevede „Ne îndreptăm spre o societate în care un om din șase va fi un organizator al jocurilor pentru adulți". Organizarea socială a timpului liber nu e o... JOACĂ.

În occident, avîntul industriei loisir-ului este însoțit de contradicții inevitabile. Căci așa cum în capitalism e imposibilă realizarea proiectelor apologetice de a contracara „frustration in work" (tristețea fatală a muncii exploatate) prin „job satisfaction" (plăcerea muncii) — tot astfel, în imperiul orelor libere, distracția nu poate anula plictiseala. Omul, care este **producător** în timpul de muncă și **consumator** în timpul liber, omul divizat într-o parte care aparține **altora** și alta care-i aparține **lui**, al cărui timp este scindat în **timp înstrăinat** și **timp propriu** nu tinde prin loisir decît să evadeze. „Practicînd divertismentul, el (omul înstrăinat din cadrul civilizației tehnice a capitalismului) — scrie **Erich Fromm** — încearcă să-și adoarmă conștiința nefericirii lui. El caută să cîștige timp și pe urmă se gîndește cum să omoare timpul cîștigat" (2). Cît privește unele din produsele industriei timpului liber — religie a secolului nostru — ele joacă în acest context rolul unui nou „opiu pentru popor".



„Arlechin" de Constantin DOROFTEI

CAP. IV — „UMANISMUL TIMPULUI LIBER"

Adeseori simplă exprimare a fricii de plictiseală sau complicată sistematizare a unui vacuum cultural — sociologia timpului liber își croiește un nou făgaș, cu adevărat științific, doar în măsura în care se fundamentează pe o **concepție umanistă a timpului liber**. Căci problema nu constă în a îmbunătăți mijloacele de „omorîre a timpului", de a diversifica sistemele de divertisment, ci în a reda timpului liber o semnificație, transformîndu-l în timp **conștient**, în timp de **afirmare a personalității**.

Marx însuși scria despre **timpul liber ca principală măsură a bogăției sociale și prevedea că, în comunism, reprezentînd un timp pentru inactivitate ca și pentru o activitate superioară, conjugat cu munca liberă, el va transforma omul din obiect în subiect al producției, în om cu adevărat muncitor, creator, liber, multilateral dezvoltat.** Tocmai acesta este cîmpul nou de investigație pe care sociologia timpului liber a început să-l găsească în realitățile socialismului. Împletirea dintre **muncă și distracție**, activitate **materială** și **spirituală**, **creație** și **recreație** sînt urmărite în studiile de sociologie teoretică și concretă. Și ar fi suficient să trimitem cititorul la Anuarul statistic al țării noastre spre a-l convinge că, la noi, oamenii sînt solicitați de cele mai diferite aspecte ale utilizării rodnice a orelor de răgaz.

O confirmare și o concretizare în acest sens ne-o aduce ancheta realizată pe un eșantion caracteristic pentru întregul nostru tineret universitar, din care spicuim cîteva date :

74,5% din studenți vizionează pînă la două spectacole de teatru pe săptămînă, 81% pînă la cinci filme, iar 17% peste cinci filme ; 59% din studenți merg la operă ; concertele sînt audiate de 36% dintre studente și 17,7% dintre studenți ; muzica simfonică e apreciată de 72%, pe cînd cea ușoară de 97,6% ; emisiunile radio și televiziune sînt audiate și vizionate în medie peste 3 ore pe săptămînă de mai mult de 80% din studenți, dansează 81% din studenți, iar jumătate dintre ei frecventează reuniunile studențești ; 14% fac parte din echipe sportive, din formațiunile artistice 5%, proporția fetelor întrecînd aci (spre deosebire de sport) pe cea a băieților ; 85% dintre studenți preferă literatura beletristică, 6% pe cea științifică, 4% creația literară de versuri, cărțile de artă plastică și altele (3)

Oricît de schematice ar fi asemenea date ele ne dau o imagine cifrică a preocupărilor variate ale studențimii. Ba, poate, ele lasă să se întrevadă întrebarea : cînd le mai rămîne timp liber pentru ceea ce nu este cuprins în... timpul liber ? Dar mai presus de orice ele cuprind îndemnul ca toți factorii interesați să se ocupe de organizarea în cît mai bune condiții a acestei vaste activități educative și distractive răspunzînd, mai ales în vacanță, multiplelor cerințe ale studenților privind timpul liber. Iar studenților înșiși chemarea de a se călăuzi mereu de înțeleptul aforism al lui **Franklin : „Timp liber e un timp în care trebuie să faci ceva folositor."**

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE

Dacă nu putem fi de acord cu Denis de Rougemont, **care scria că „sîntem pe punctul de a părăsi epoca muncii pentru a ne face intrarea în epoca timpului liber" (4), subscriem la concluziile analizei monografice a timpului liber făcută de** Gianni Toti : „Omul poate trece de la jocul gratuit la muncă și distracție, la creație și recreație... În felul acesta se va reface unitatea omului, unitatea întregului său timp, întotdeauna eficient pentru că este întotdeauna productiv, adică întotdeauna corespunzător naturii sale profunde, umanității sale. Muncii îi va urma negarea ei, adică timpul liber, dar nu conceput ca înainte, ca inactivitate, ci ca o activitate superioară" (5).

Miron FLORIAN

Bibliografie (desigur pentru... timpul liber) :

1. Joffre Dumazedier : „Se distraire", capitol din volumul XIV al Enciclopediei franceze „Civilisation de la vie quotidienne".
2. Erich Fromm : „Metoda selectivă în cercetarea condițiilor de
2. Erich Fromm : „The present human condition". Washington 1955.
3. D. Mihalache, E. Alexandrescu : „Metoda selectivă în cercetarea condițiilor de viață și învățătură ale studenților" în culegerea „Teorie și metodă în științele sociale" (III) Ed. Politică 1966.
4. Denis de Rougemont : „L'ère des loisirs".
5. Gianni Toti : „Timpul liber".

tec

ARTA DE A SURÎDE

Un savant olandez a pus unui ordinator electronic ultraperfecționat următoarea întrebare :

— Dacă ai două ceasuri — unul complet stricat iar celălalt întîrzie cu o secundă în 24 de ore, pe care trebuie să-l întrebuințezi ?

Creierul electronic a răspuns :

— Pe cel stricat, fiindcă arată ora exactă de două ori în 24 de ore, pe cînd celălalt ceas nu arată ora exactă decît o dată la 120 de ani.

★

În Elveția există un club al soților îndurători, club din care poți face parte numai după ce ai împlinit 25 de ani de căsătorie. Un grup de tineri celibatari au venit la membrii acestui club pentru a le cere sfaturi în privința căsătoriei :

— Care sînt după părerea dv. femeile asupra fidelității cărora poți conta cel mai mult : cele blonde, cele brune sau cele roșcate ?

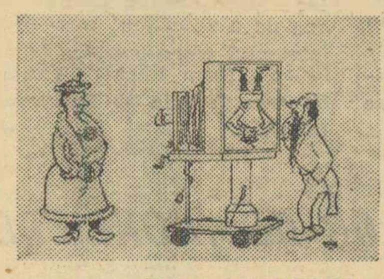
— Cele cărunte !

★

O tînără și foarte frumoasă profesoară de înot, după ce a luat parte la un concurs „Cine știe, cîștigă" televizat, a primit diverse scrisori de la admiratori. Cea mai laconică : „Ajutor, mă înec !"

★

Un parizian lua foarte des masa la restaurantul care se găsește în Turnul Eiffel. Întrebat



Desen de DUBOUT

de ce preferă acest restaurant, el răspunse :

— Este singurul loc din Paris de unde sigur nu poți vedea acest monument atît de urît.

★

Întîmplarea s-a petrecut în Nigeria.

Într-un hotel a dispărut colierul de preț al unei cliente. Erau bănuiți 4 oameni, dar în urma interogatoriului poliției nici unul nu a mărturisit că ar fi hoțul. Atunci a fost chemat vrăjitorul satului. Acesta a recitat cîteva incantațiuni și apoi a dat fiecăruia dintre cei bănuiți să mestece un pumn de orez foarte uscat. După cîteva minute le-a cerut să scuipe boabele de orez și le-a cercetat cu multă atenție. A desemnat apoi vinovatul, care, impresionat de siguranța vrăjitorului, a și mărturisit.

La mirarea europenilor bătrînul vrăjitor a explicat : cei care nu erau vinovați au salivat normal și deci boabele de orez s-au muiat, pe cînd vinovatul avea gura uscată de teamă și orezul a rămas aproape intact.

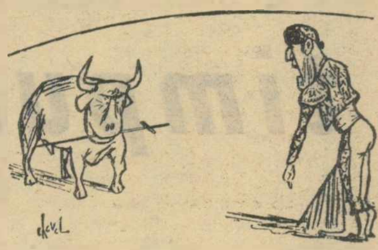
★

Un omuleț mic și slab se prezintă într-o zi unui director de circ spunind că este dresor de tigri. Directorul mirat îl întrebă dacă nu este cam firav pentru o asemenea meserie.

— Din contra — răspunse omulețul — eu nu risc nimic, tigrii trăiesc întotdeauna cu speranța că data viitoare cînd voi intra în cușca lor voi fi ceva mai gras.

★

La sfîrșitul unei serate stăpîna casei reproșa unuia dintre oas-



Desen de CHAVAL

peții ei — actorul David Niven — că la venire nu o sărutase.

— Voiam să rămîn dator ca să pot plăti cu dobîndă la plecare — răspunse cunoscutul actor.

MASCA FĂRĂ CHIP



Un serial polițist în mai multe „focuri"

de Eugen PATRICHE

8. TABLOURILE

— Am găsit-o pe șoseaua spre oraș, ne spuse ofițerul de serviciu. Făcea semne mașinilor. Priviți ce avea la ea... Ne arătă un pachet de hîrtii mototolite în care erau înfășurate trei suluri de pînză : tablourile pe care le știam atît de bine acum — un Grigorescu și două Aman.

— Să vă explic, interveni Anda.

— Nu e nevoie, totul mi-e clar. Tablourile sînt false. Mă întorsei spre ofițer : Transmite imediat să fie oprit autoturismul cu numărul 2—B—9224, sau 29—224. Tudor examina încă, uimit, tablourile.

— Ia loc și aprinde-ți o țigară, dragul meu, îi spusei. Știu, știu... sînt simple copii, nu-i așa ? Iar celelalte, surorile lor gemene, aflate acum în sala mare a muzeului sînt cele autentice. Spun : aflate acum ! Anda le-a găsit desigur părăsite în vila unde au închis-o și de unde s-a eliberat singură. Probabil Ștefan observase primul substituirea. Nu era sigur, dar nu i-au mai lăsat timp să se convingă. Într-o bună zi a dispărut și pînzele false au rămas pe pereții muzeului. La sosirea mea în muzeu asasinul a înțeles că din clipă în clipă falsul se poate descoperi, deci s-ar dezvălui mobilul crimei. S-a grăbit să pună la loc pînzele. Le-a luat pe cele false, a ieșit și le-a adus pe cele veritabile...

Cinci minute ! Numai că între timp, în aceste cinci minute, Silvia Turcu a intrat în sală și a văzut peretele gol ! A dat alarma — inutilă de altfel. Pe loc, atunci, mi-a fost clar că asasinul se află printre cei de față, în sală. El m-a auzit cînd i-am spus Andei să mă aștepte în birou și s-a grăbit să mi-o ia înainte. Deci Anda știa ceva, dar ce ? Să fi înțeles mișcarea cu tablourile ? Puțin probabil. Îmi amintesc că i-am spus : crima s-a petrecut **aici**. Cuvîntul a șocat-o. Desigur, în ziua crimei observase ceva care pe moment i s-a părut fără importanță, dar în lumina noii situații a devenit bănuitoare. Asasinul a înțeles și el asta. Și a răpit-o. Cam melodramatic, dar asemenea oameni sînt capabili de cele mai infantile reacții sub imperiul fricii... Acuma cred că știu ce văzuse Anda atunci. Ștefan plecase de la muzeu în mașină, cu directorul Marcu. Aici a avut loc crima, iar corpul a fost transmis sculptorului, probabil prin celălalt complice, Olaru.

— Așa e, interveni fata. I-am văzut. Nu-și mai putea opri lacrimile și plîngea, ghemuită în fotoliu. Aproape uitasem de prezența ei.

— Perfect, spuse Tudor. N-am înțeles încă de ce s-au dat de gol, de ce trăsăturile mortului...

— Aici e aici. Ai răbdare...

9. SFÎRȘITUL COINCIDENȚELOR

— Accidentul directorului m-a convins că el e vinovatul. S-a străduit din răsputeri să mă convingă că e vorba de un accident și nu de un atentat. Pentru că nimeni nu avea nici cel mai mic motiv să atenteze la viața lui Marcu ! A fost o simulare necesară. Pentru că, intrînd în camera Andei, bruscînd-o, încercînd s-o imobilizeze, fata l-a zgîriat pe față și pe mîini, umplîndu-l de sînge. Cum se putea înfățișa cu aceste zgîrieturi... a trebuit să le înfășoare în tifon, înscenarea accidentului folosindu-i dublu. Căci în mașina lui erau urme de sînge și în spatele scaunului șoferului... sîngele lui Ștefan Aldea.

— Tovarășe căpitan, interveni ofițerul de serviciu, mi se comunică din Ploiești că turismul 2—B—9224 a fost reținut. Cei doi complici vor fi aduși aici în jumătate de oră.

— „Dar bine, de unde știai numărul mașinii?" — simții întrebarea mută a lui Tudor. — Bătrînul Marcu al nostru, continuai, e un mare pezevenghi. Toată viața s-a ocupat cu traficul de bijuterii și obiecte de valoare, numai că atunci avea alt nume — Stratulat. În ultimii ani s-a dat la fund, cred și eu, nu-i mai mergea comerțul. Și-a făcut diplome false și s-a angajat prin muzee, pînă ce a ajuns aici — director... Oamenii nu devin din senin asasini. În schimb Virgil Savu... M-am întrebat tot timpul cum ar putea un sculptor, un artist, un creator, să ucidă ?... Nu, desigur, n-ar putea. Cine știe prin ce șantaj murdar a fost silit să cioplească acel sarcofag ! Aș putea jura că l-a cioplit cu lacrimile lui. Și în mod voit, pentru ca să nu rămînă crima nepedepsită, cu riscul de a fi bănuit el însuși, a pecetluit sculptura cu chipul lui Ștefan. Și tot în mod voit a lăsat acea servietă pe drum, indicîndu-ne urma sigură... Mai mult, a înscris în registrul hotelului cîteva cifre destinate celor care știu să citească atent. „Virgil Savu, născut 29—2—24..." Anul 1924 n-a fost un an bisect ! Un 29 februarie n-a existat atunci ! În schimb, un automobil cu numărul 2—9224... ai văzut tu singur că există.

Am privit împreună măștile pe care Savu le-a dăruit portarului de la hotel. Măști fără chip și totuși... O trăsătură de creion indica o obsesie : figura mortului. Cred că îl vedea pretutindeni și îl desena peste tot. Poate nu numai pentru a ne ajuta, din umbră, sub amenințare, ci și pentru a scăpa de chipul care-l însoțea, torturîndu-l, ca o mărturie a greșelii pe care a făcut-o — lăsîndu-și viața pe mîinile unor gunoaie ale trecutului.

Nu, hotărît, un creator nu poate ucide.

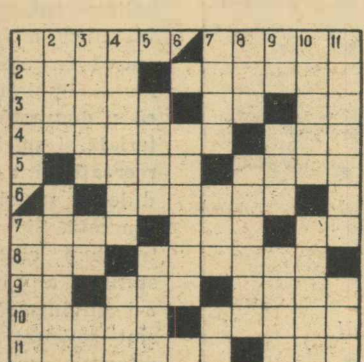
(SFÎRȘIT)

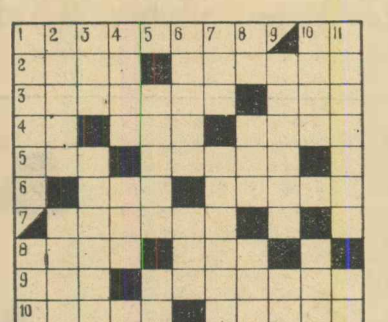
UNA, ALTA...

UNA : 1. Mititeii cei mai scumpi — N-are pic de suflet ; 2. Pe partea cealaltă — E cu moartea-n gît ! ; 3. Luate la ochi — Chemare în intimitate — Suflet de amic ! ; 4. O poveste... — Nu-i chiar comună ; 5. Un punct de vedere personal — Hîrtie de valoare ; 6. Zgîndăriți (fig.) ; 7. Te scot fată curată — A răscoli pămîntul — Începutul de sesiune ! ; 8. Sora iubirii !... — Act de naștere (și de viață) ; 9. Cont redus — Într-o parte — E simplu ; 10. Cu clopoței în coadă — A pune punct ; 11. Singular general — Pînă la vîrf.

ALTA : 1. Se bat la mașină — E o treabă... 2. Termen muzical — Cuptor... mare ; 3. Oameni mici — Stau în capul mesei ! — Nota trei ; 4. Operă de mase — Nerăbdare ! ; 5. Un stînjen de pămînt — A da cu piciorul ; 6. Apăruți din senin ; 7. Un fel de capre — Îți întoarce vorba — Reflexiv ; 8. A zice de bine — Ținut în același loc ; 9. Petece ! — A se înălța — Prins cu ușa. 10. Scormonit (fig.) — A prinde firul ; 11. Casa ostașului — Fără barbă

Toma MICHINICI





ALCHIMIE CU... SULF

ORIZONTAL : 1. Sceptrul lui Neptun — Carbon ; 2. Piese la șah — Corectură ; 3. Cusătură pe ii — Iod ; 4. La revedere ! — Însă — Moarte primită de popă ; 5. Usturoi (reg.) — Artist ; 6. Grație — Porc ; 7. Divulga ; 8. Covrigul din punct de vedere geometric — Dînșii ; 9. Acum — Covoare ; 10. Viteză în grabă — Diminutiv italian ; 11. Teu ! — Cîmpuri negre.

VERTICAL : 1. Extremitate — Povară de porumb ; 2. Taifas — Troian ; 3. Ritual — În (înv.) ; 4. Cămăși țărănești — Udrea Rîpeanu — Iod ; 5. A duce — Afirmație (fam.) ; 6. Moral — Da (reg.) ; 7. Zăpadă — Viețuită ; 8. Către ! — Animale domestice — Rezultat la împărțire ; 9. Vas sanguin — Vechi termen filozofic ; 10. Sportul armelor — Idem 8 oriz. I ; 11. Ostaș — Dînșii.

Sava STAN

INTERVIUL NOSTRU

cu NGAMY EMMANUEL

vicepreşedinte al Uniunii Naţionale a Studenţilor din Kamerun

şi RUTH TJEGO

secretar general al U. N. E. K.

Oaspeţii noştri, aflaţi în ultimele zile ale unei vizite făcute în România, se reîntorceau de la Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti.

— Pentru a vă da o sintetică apreciere a rezultatelor vizitei noastre — **ne spune E. NGAMY** — ar trebui să dispunem de o oarecare distanţare în timp. Acum sîntem încă sub impresia puternică a momentelor trăite în aceste zile. Totuşi, două concluzii se impun cu tărie : căldura primirii şi bogăţia învăţămintelor.

— Da — **continuă RUTH TJEGO** — pretutindeni am fost înconjuraţi cu multă prietenie de oamenii pe care-i întîlneam, de profesori şi studenţi. Am străbătut un itinerar destul de cuprinzător : Valea Prahovei, centrul industrial Braşov, Sibiul cu monumentele sale culturale (între care muzeul Bruckenthal ne-a făcut o impresie deosebită şi ne-a ajutat să cunoaştem tezaurul artei populare româneşti), Clujul cultural şi universitar, şi, desigur, Bucureştiul. Am văzut peste tot mulţumirea oamenilor pentru viaţa pe care o duc, mîndria lor pentru tot ce se construieşte şi le aparţine pe deplin, fericirea de a trăi într-o ţară liberă şi în plină dezvoltare.

— Spuneam însă — **reia cuvîntul conducătorul delegaţiei** — că, pe lîngă această căldură cu care am fost întîmpinaţi, călătoria ne-a prilejuit şi învăţăminte deosebite. Am vizitat Universitatea şi Institutul agronomic din Bucureşti, Institutul politehnic din Braşov, Universitatea din Cluj şi am putut observa că studenţii români au toate condiţiile pentru a urca cele mai înalte trepte ale profesiunii. Şi — puteţi fi mîndri de aceasta — profesorii cu care am vorbit au apreciat favorabil eforturile pe care studenţii le fac în acest sens. Activitatea organizaţiilor din facultăţi este bogată, plină de multiple experienţe, din care, ţinînd seama de condiţiile noastre specifice, am învăţat nu puţine lucruri. Ne-au entuziasmat activitatea bogată a caselor de cultură din Bucureşti şi Cluj, precum şi căminele studenţeşti.

— **V-aţi referit mai înainte la condiţiile specifice din Kamerun. Relataţi-ne cîteva aspecte universitare kameruneze.**

— În Kamerun — **ne răspunde E. NGAMY** — cei 500 de studenţi pe care-i avem urmează cursurile facultăţilor de Drept, Literatură şi Ştiinţe (aceasta din urmă cu numai 2 ani pînă în prezent), precum şi ale Şcolii superioare agricole şi Şcolii normale. Învăţămîntul nostru superior este de dată foarte recentă şi încă insuficient de dezvoltat, ca urmare a îndelungatei asupriri colonialiste a ţării noastre. De altfel şi actualele facultăţi sînt organizate după programa, cu profesorii şi în limba Franţei. Cît priveşte Uniunea Naţională a Studenţilor din Kamerun, ea reprezintă marea majoritate a studenţilor. Preocupîndu-se de problemele sociale, culturale, de informaţie şi internaţionale — organizaţia noastră exprimă adeziunea studenţilor la lupta poporului împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului, împotriva reacţiunii, pentru democraţie, libertate şi independenţă naţională deplină, pentru progresul economiei şi culturii.

— **Ce ne puteţi spune despre perspectivele colaborării între uniunile noastre studenţeşti ?**

— În urma convorbirilor avute cu conducătorii U.A.S.R. sîntem convinşi că aceste legături se vor dezvolta continuu. Pînă acum nu avusesem posibilitatea de a avea un contact direct cu reprezentanţii studenţilor români decît în cadrul unor reuniuni internaţionale, cum a fost recent şi Congresul U.I.S. de la Ulan Bator. De aceea ni s-a părut utilă o vizită în România pentru a stabili asemenea legături şi sîntem extrem de satisfăcuţi, atît pentru invitaţia care ni s-a făcut cît şi pentru condiţiile deosebite ce ni s-au asigurat spre a cunoaşte activitatea tineretului universitar şi a organizaţiilor studenţeşti din ţara dumneavoastră. Mulţumim statului român şi U.A.S.R. pentru bursele ce le atribuie studenţilor noştri. Ne exprimăm totodată înalta apreciere pentru activitatea susţinută pe care o desfăşoară uniunea dumneavoastră pe plan internaţional.

Aş dori ca, încă o dată, să vă exprim recunoştinţa pentru primirea ce ni s-a făcut. Ne-am simţit „ca acasă" nu numai printre plantele exotice ale Grădinii botanice din Cluj, printre obiectele colecţiei etnografice africane din Sibiu sau împreună cu colegul nostru kamerunez care se specializează la I.M.F., ci pretutindeni în mijlocul poporului dumneavoastră prieten.

F. M.

NAPOLI • POMPEI • PALERMO

Aşezat pe treptele unui uriaş amfiteatru natural, Napoli clipeşte somnoros, învăluit în ceaţă. Plouă, şi Napoli fără soare mi se pare un non sens. Imi imaginez prin comparaţie Leningradul fără Newski-Prospekt şi fără nopţile albe, Parisul fără Monmartre, Londra fără ceaţă şi Viena fără Dunăre şi fără valsurile lui Johann Strauss.

Dar reflecţiile melancolice nu durează prea mult. Pe neaşteptate s-a ivit soarele. Şi toate în jur au început să strălucească. Mediterana s-a înviorat într-o clipă ca o dansatoare pătimaşă care a auzit adiind primele acorduri ale Tarantelei. Cerul, mohorît pînă acum, a devenit albastru şi pur. Parcă-i un vers din Petrarca, parcă-i zîmbetul Giocondei. Ca şi cînd atîta frumuseţe n-ar fi fost de-ajuns, din patul albastru de ape se înalţă, apariţie stranie, insula Capri. A rîs, şi-a scuturat pletele şi, apoi, toată ziua a cochetat cu soarele. Către ea se îndreaptă ca nişte visuri de adolescent vaporaşe albe. În stînga, tăcut, enigmatic, acoperit de zăpadă, Vezuviul. La poalele lui, încremenit, aşa cum arăta acum aproape 19 secole, Pompeiul. Păşim pe străzile lui tăcute. Pe străzile lui de piatră pe care au rămas imprimate urmele căruţelor care au trecut pe aici pînă acum 1899 de ani.

Intrăm în casele cu colonade şi galerii interioare. Pereţii sînt împodobiţi cu impresionante fresce în care domină roşul şi negrul. E atîta viaţă în aceste picturi, atîta naturaleţe încît te aştepţi ca stăpînii să apară de undeva din camera de culcare — cubiculla — sau din sufragerie — triclinium. Dar îi vom căuta în zadar şi în Forum, şi la templul lui Jupiter, şi la baia publică, şi în lupanare, la grota misterelor. Doar la muzeu vom găsi cîţiva dintre ei. Încremeniţi, pietrificaţi. Sînt cele mai tragice statui ale lumii. Privindu-le, am reconstituit tabloul teribilei catastrofe care a acoperit cu lavă oraşul acesta în care pulsa o viaţă înfloritoare, plină de lux şi senzualitate. Pompeiul este unul dintre cele mai mari şi mai impresionante muzee naturale ale lumii. Lava Vezuviului a conservat aci imaginea cea mai desăvîrşită a unui oraş greco-roman.

De la Pompei ne îndreptăm spre Sorento. Urcăm pe serpentine spectaculoase. Trecem printre grădini de portocali şi lămîi. Jos, la poalele pereţilor de stîncă, se zbate Mediterana, albastră, fermecătoare, brodînd la ţărm dantele de spumă. In dreapta se zăreşte Napoli. Pare fantezia unui pictor impresionist. La Sorento, străzile pline de elevi. Au ieşit de la şcoală.

Din nou la Napoli. Pe via Roma trecem în revistă viaţa comercială. Pe via Caracciolla şi pe strada Nuova de la Marina admirăm poate cea mai frumoasă faleză a Mediteranei. Totul încîntă ochiul în acest oraş. Arhitectura caselor, culorile lor dulci, deschise, de acuarelă, cunoscutul spectacol oferit de rufele care flutură la toate ferestrele, pe toate terasele, arterele lungi, moderne, pe care alunecă Fiaturile şi Topolinele, sau străzile înguste, pline de copii gălăgioşi şi de negustori ambulanţi.

Napoli are o frumuseţe picturală, panoramică. Aşezarea lui pe mai multe trepte naturale îţi permite să-l priveşti din perspective cu totul deosebite. În faţa ochilor ai la tot pasul tablouri uimitoare. Jocul luminii este încîntător, unic poate aci. Napoli ar trebui să fie o reşedinţă a pictorilor. Marea şi soarele îşi manifestă personalitatea pretutindeni.

După strălucirea Napolelui, capitala Siciliei ni se pare monotonă, provincială. Şi totuşi, Palermo este deţinătoarea unor vechi şi vestite monumente arhitecturale. Palazzo Reale, Biserica Martorana şi San Giovanni degli Eremitti, Fîntîna pretorială, Palazzo Gaugi, numeroasele statui ale lui Garibaldi, — sînt numai cîteva dintre ele. Dar nu despre aceste monumente vreau să vorbesc, ci despre o singură stradă din Palermo. Buttera îi spune şi se află undeva pe malul mării, lîngă port. O stradă îngustă, cu case vechi, dărăpănate. Unele, adevărate cocioabe de piatră. Păşim emoţionaţi pe caldarîmul ei. Pe strada aceasta se află una dintre cele mai scumpe amintiri ale poporului nostru. Ne ies înainte copii gălăgioşi, cu ochi inteligenţi şi trişti : mamele acestor copii fac mîncare pe trotuar sau se piaptănă stînd în pervazul uşilor. Ne privesc curioase. Miroase a rîntaş, a spaghete, a peşte. Rufele agăţate pe frînghii la fiecare casă, la fiecare terasă, ne dau toate referinţele despre viaţa locuitorilor acestei străzi, despre interioarele caselor. Am senzaţia că în faţa mea se succed secvenţele unuia din filmele lui De Sica. Dar iată, am ajuns la ţinta călătoriei noastre. O



„Jos, la poalele pereţilor de stîncă, se zbate Mediterana"...

casă înaltă, un fel de han, de pensiune, pe partea stîngă a străzii Buttera. Şi pe faţada acestei case, o placă de marmură pe care este scris : „In questa casa muri in esilio solo e sconosciuto Nicola Bălcescu, insigne storico, fervito patriotte, combattente per il risveglio della Romania moderna". Îndatoritori, prietenoşi, ţiţera locatari ai casei, a cărei biografie este atît de legată de istoria poporului nostru, de viaţa unuia dintre cei mai buni fii ai săi, ne ajută să fixăm deasupra plăcii de marmură coroana pe care grupul de turişti români în vizită la Palermo o închină memoriei celui care în groapa săracilor s-a unit cu ţărîna siciliană.

Constantin VIŞAN

HEBDO MADAR

În Asia, America de Nord şi America latină studenţii democraţi au luat parte în ultimul timp la puternice acţiuni de luptă. Iată cîteva date despre acestea :

PE STRAZILE DIN SEUL

Cînd, în urmă cu două săptămîni, dictatorul Coreei de Sud, Pak Cijan Hi, a fost „reales" ca urmare a „celor mai trucate alegeri din istoria Coreei de sud" — cum relatau agenţiile de presă — mii de demonstranţi, printre care şi numeroşi studenţi, au organizat puternice manifestaţii de protest pe străzile din Seul. Răspunsul dictatorului a fost arestarea a 97 de opoziţionişti şi reprimarea manifestaţiilor. Asemenea măsuri care — potrivit Agenţiei Reuter — „au ridicat cu încă un grad temperatura politică din capitala sud-coreeană", amintesc de zilele încordate din 1960 cînd, cu toate represiunile, dictatorul Li Sîn Man a fost alungat de la putere.

Din ziua cunoaşterii rezultatelor alegerilor, manifestaţiile de protest se ţin lanţ, cu o largă participare a tineretului universitar. La 15 iunie peste 70.000 de studenţi şi elevi au cerut anularea alegerilor. Era cea de a cincea zi de manifestaţii consecutive : un grup de studenţi au pătruns în incinta Adunării Naţionale, scandînd lozinci prin care cereau organizarea de noi alegeri.

Facultăţile şi şcolile au fost închise, iar demonstraţiile au fost reprimate de poliţia dirijată din elicoptere. La 17 iunie, Pak Cijan Hi recunoaşte că a comis „neregularităţi" în desfăşurarea alegerilor dar avertizează studenţii asupra „riscurilor" de a continua să participe la demonstraţiile antiguvernamentale. Cu toate acestea manifestaţiile au continuat exprimînd protestul viu al maselor populare, inclusiv al tineretului universitar faţă de regimul antidemocrat.

ASALT MILITAR ÎMPOTRIVA UNIVERSITĂŢII

1.500 de soldaţi. Tancuri şi mitraliere. Grenade lacrimogene. Planuri tactice. Aşadar, un război în miniatură. Duşmanul ? **Universidad Nacional — Bogota.**

Într-adevăr, în ultimele săptămîni, amfiteatrele şi culoarele universităţii din capitala Columbiei au devenit teatru de operaţiuni militare. Autorităţile încercau astfel să supună universitatea „răzvrătită", să înece în sînge şi represiuni protestele studenţilor împotriva măsurilor antidemocratice şi să împiedice solidarizarea lor cu lupta muncitorilor. Recentul val de proteste ale studenţilor a început în urmă cu cîtva timp, cînd studenţii l-au silit să părăsească universitatea pe ambasadorul monopolurilor nord-americane Rockefeller. Autorităţile au profitat de pretextul acestor demonstraţii spre a anula autonomia universităţii. Au urmat apoi noi mitinguri, greve şi marşuri de protest. Au fost arestaţi 713 profesori şi studenţi şi numai în urma presiunii opiniei publice o treime din ei au fost eliberaţi. Dar aci ca şi pretutindeni mişcarea democratică studenţească nu poate fi învinsă prin forţă.

Vreau vacanță!



CRONICA MICROBISTULUI

Mi-ajunge ! De un an de zile semnez în condica de prezență a stadioanelor duminică de duminică — ba chiar și miercurea, joia sau sîmbăta — de un an de zile cer, de la această rubrică pe cît de criticată pe atît de lăudată, ca toate cele bune să se-adune, iar cele rele să se spele. Mi-ajunge! Nu mai pot, nu mai vreau să pot să scriu despre sport — vreau cîteva săptămîni tihnite, vreau să simt cum briza vacanței îmi răcorește fruntea...

Închipuiți-vă că duminică m-au surprins musafirii moțăind în fața ecranului pe care prezumtiva noastră națională desena cu mingea liniile sinuoase ale jocului de-a lasă-mă să te las. E limpede, am obosit de atîta fotbal obositor. Vreau să plec la Costinești să mă tolănesc pe nisipul fierbinte și să surprind Marea Neagră cum își încearcă, dimineața, întreaga garderobă — bluzele, rochiile, jupoanele, tricourile — pe toată gama cromatică a lui verde și albastru. Vreau să mă bronzez la razele celui mai mare stăpîn al zilei, iar seara să privesc din nou cum marea, abandonată, se trăznește de spinarea falezei, de singurătate și insomnie...

Trebuie să fug de amicul Căbulea, de la „Scînteia tineretului", să nu-mi ceară iar vreun pronostic (s-a văzut doar că am gură rea și acum n-aș prezice nimic bun pentru mîine). Trebuie să fug să mă liniștesc. Și unde-ți poți găsi mai bine tihna dacă nu într-o lotcă lipovenească, alunecînd ca o gînganie pe Dunărea tulbure, printre marile lunci de sălcii bătrîne ale Deltei...

Simt nevoia să evadez din Bucureștiul unde la orice colț de stradă mă pîndește cineva ce-mi reproșează că nu scriu despre un anume șef de redacție sportivă care a transmis din străinătate nu numai corespondențe sportive, ci și unele „corespondențe"... materiale. Simt nevoia să nu mai critic sportivi și ziariști sportivi, vreau să-i țintuiesc acum pe drăgălașii noștri „studenți fără vacanță", care vor sta toată vara cu ochii pe carte, la umbră, pentru că toată iarna au stat „cu ochii la soare"...

Nu mai pot să rezist la „atacurile" celor care nu țin cu „Politehnica" București. „Ți-am spus noi că n-ai pentru cine te bate" — îmi spun ei și eu n-am ce să le răspund. Vreau s-o pornesc pe drumuri de țară, să scurtez încet și fără țintă calea spre necunoscut, să pierd măsura timpului și să-mi odihnesc picioarele prin drumeție...

Vreau să mă pitesc de antrenorii federali și să mă afund în lumea de basm a Apusenilor, să cutreier pădurile dese și locurile cu rezonanțe care te înfioară. Vreau la Moara Dracului și la Valea Iadului, vreau la Focul Viu, la Lumea Pierdută și la Cetățile Rădesei. Vreau să respir aerul rece și pur al înălțimilor...

Renunț să mai particip la analiza arbitrajului pe 1967 (chiar dacă eu am propus organizarea unei ședințe în acest scop). Vreau să stau potolit în Cișmigiu și să joc table cu tata care e pensionar, deși ține cu „Progresul"...

Ieri, un tip mi-a spus făcîndu-mi cu ochiul : „M-am prins ! Ești prieten cu Mircea Costea și ați aranjat să-ți răspundă la critică, numai așa, ca să-ți facă reclamă. Ar trebui să-i dai o țuică!" Nu mai vreau, nu mai pot, nu mai rezist și nu mai suport pe nimeni care-mi vorbește de sport! Vacanța îmi face semn și-mi spune că mă așteaptă pretutindeni. Vreau să trăiesc povestea nescrisă și de nescris a vacanței, vreau să fiu liber să nu merg la meci, să nu citesc „Sportul", să nu scriu, să nu fac nimic. Numai o lună ! Că pe urmă, știu, liniștea mea va face aripi și voi intra din nou în furtună.

G. MITROI

ULTIMA ORĂ

ÎN TABERELE CARE VĂ AȘTEAPTĂ ÎN VACANȚĂ

● COSTINEȘTI

In linii mari, tabăra de la Costinești a rămas neschimbată. In fiecare serie pot fi găzduiți cca. 1 100 studenți, fie în căsuțele modern amenajate, cu patru camere ce conțin două paturi, fie în vilele etajate ce au de asemenea camere de două paturi. Între vile și căsuțe s-au amenajat spații verzi cu gazon, flori și arbuști. Cantina dotată cu instalații moderne are o capacitate de pregătire a mesei pentru 1 200 persoane. O noutate — barul-bufet la care se pot servi răcoritoare cafele, articole de patiserie etc. (va fi gata la 1 iulie). Sînt în curs de amenajare două terenuri de baschet și două terenuri de volei în imediata apropiere a teberei. Clubul a rămas din păcate cu aceeași dotare, într-un spațiu necorespunzător necesităților unei tabere studențești.

Se vor organiza excursii la Histria, Calatis, Constanța, Mamaia. Concursuri cultural-sportive și diferite manifestări artistice se vor desfășura zilnic în cadrul taberei. Fiecare serie se va încheia cu un carnaval al studenților. Se vor include concursuri distractive, defilări de măști, dans. Nu s-a amenajat încă un teren corespunzător de fotbal pentru amatorii celui mai popular sport, deși spațiu există. In concluzie, aproape toate pregătirile sînt gata și marea își așteaptă primii vizitatori.

● TIMIȘ

O vizită la „fața locului" ne edifică. Participanții la tabăra de odihnă de la Timiș vor locui în vile cochete și confortabile. In acest an I.S.C. Predeal a înlocuit complet vechiul mobilier cu garnituri noi, a cumpărat mochete, a pus la geamuri perdele înflorate și a instalat dușuri. De asemenea, în incinta „grupului 1 Timiș" s-a deschis un „expresso" care servește zilnic cafea, coniac, bere, prăjituri.

Deoarece clubul este cam mic și cam sărăcăcios — o sală cu televizor, jocuri de remi, un radio, un picup — la ora actuală reprezentanții trustului regional, care au în administrație tabăra, și ai U.A.S.R., caută soluții pentru crearea unui cadru mai ambiant. Din fondurile U.A.S.R. se va amenaja în fața „expresso"-ului un ring de dans și un platou (lîngă vila 9) pentru eventuale serate sau focuri de tabără. Tot aici va fi angajată o orchestră studențească, cu rolul de a asigura reuniunilor permanent muzică de calitate ; vor fi aduse, prin intermediul Casei de cultură din Predeal, unele formații artistice.

Mai amintim că la punctul sanitar nu există doctor și ca atare va trebui neapărat să se asigure un cadru medical, că sala cantinei e „cam strîmtă" pentru 164 de studenți, iar servirea mesei în trei schimburi nu e o soluție (se pot adăuga niște mese, în curte) și că pe ici pe colo cazarmamentul e cam uzat.

Nu ne îndoim că pînă la 6 iulie, ziua sosirii primei serii de studenți, măsurile luate **ACUM** vor scoate de pe „ordinea de zi" obiecțiile mai sus amintite...

● PÎRÎUL RECE

Din cele 19 vile destinate studenților, 17 și-au schimbat complet înfățișarea — gradul de confort al fiecăreia fiind evident ridicat. Așa cum ne asigură tovarășul Stoian, director al Intreprinderii stațiunii climaterice — Predeal, „tinerii veniți în tabără la odihnă se vor simți mai bine decît acasă".

S-au luat și unele măsuri pentru îmbunătățirea sistemului de aprovizionare.

Din păcate biblioteca va continua să conțină tot volume citite și răscitite, posibilitățile de distracție au rămas relativ restrînse.

Se va crea un al doilea loc de „întîlnire" în fața vilei Pescăruș — acolo instalîndu-se cîteva reflectoare, bănci și un microbar — însă acoperirea terasei clubului și transformarea ei într-un dancing încăpător și modern e încă la nivelul de proiect în curs de realizare.

Să sperăm deci.

Ultima oră, înainte de vacanță, a bătut în taberele studențești. Să fie într-un ceas bun !

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef : NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului ; acad. prof. GHEORGHE MIHOC ; acad. prof. N. PETRULIAN ; acad. prof. N. TEODORESCU ; conf. univ. CORNEL PACOSTE ; EMIL GHIȚULESCU ; NICOLETA TOIA — studentă ; PETRE POSTOLACHE ; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct ; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție ; FRED MAHLER

Prezentarea artistică : DUMITRU MOLDOVEANU și Radu VINCENZ Titluri și vignete : Constantin ZISU. Fotografia : Emil COJOCARU. Corectura : Filofteia ANDREESCU și Minodora LUPU. Paginația : Richard LUCIAN și Gheorghe TONE

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", București. Redacția : Str. Brezoianu, 13. Telefon : 14 02 15.